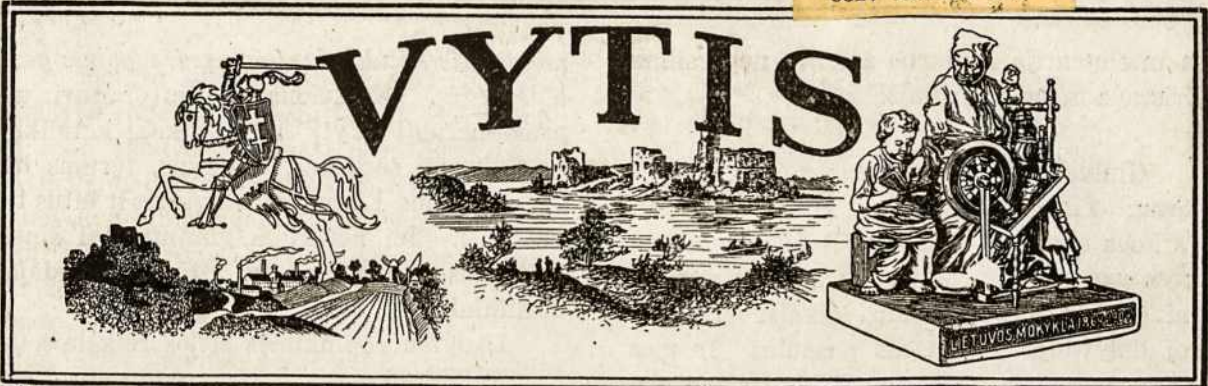

Rev Ig Beraišis
3327 Lawton ave

Dvisavaitinis Ilustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas IV

Kovo-March 15 d., 1922 m.

No. 5 (118)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103.
Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

"VYTIS" (The Knights)

Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).....

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly \$3.50
6 Months 2.00
In Foreign Countries and Chicago Yearly 4.00
Advertising rates on application. All communications
must be addressed:

"VYTIS"
4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

"VYTIS"

Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams \$3.50
Pusmečiui 2.00
I Užrubežį ir Chicago Metams 4.00
Pavienis Numeris 20c

"VYTIS"
4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

BUDĖKIME.

INKLAI, atėmę daug gyvybių, ištraukę daug ašarų, privarginę pasaulį ir privedę prie katastrofos — betvarkės, galop, liovėsi žvangėję. Tame kare buvo žiūrima, kad kuodaugiausia žmonių išžudžius, daugiau turtų prisigrobus. Karžygių gi noras, kad jų tuos didvyriškus darbus teisingai įvertintų ir jų krūtinės puoštų... kryžiai, ordenai. Tai baisūs laikai, prakeikti norai. Ir delko visa taip? Delko dar šiandien nevertinama dienos šviesoje šių dienų baisūs įvykiai? Delko dar šiandien nesueinama vienu su kitais, po taip baisios pamokos, į draugingus santykius? Vieni, kiti, žinoma, stengsis tai savotiškai išaiškinti bet man rodos, kad visa tai yra egoizmo padarinys, atmetimas Kristaus mokslo, atsitolinimas nuo Jo įsakymų: "Mylėk savo artymą, Nežudyk, Nevogk, Negeisk svetimo". Ir girdžės pasaulio ratai tol, kol pasaulio galiūnai, vi-

sa inteligentija ir darbo žmonės nepersiims Kristaus mokslo dėsniais.

* * *

Ginklai nustojo žvangėję, Bet kova verda. Tik kitokios rūšies, kitokioj formoj. Ta kova eina tarp *Religijos ir bedievybės su laisvamanybe*. Ta kova jau sena, o ypatingai aktuali pasidarė šiais laikais. Toj kovoj dalyvauja veik visas pasaulis. Ir mes esame dalyviais tos kovos. Tik dėja, ne visi vienodai kariaujame. O reiktų visiems katalikams uoliai stoti į šitą žūtbutinę kovą ir užimti atsakančią poziciją. Nes mūsų priešai nesnaudžia. Jie, štai griauja Lietuvos Ministerių Kabineta tokiu būdu, kada reiktų visų žmonių pajėgų įtempimo. Ir griauja tik del *Religijos*. Mat, Krikš. Demokratai reikalauja, kad būtų tikyba mokyklose dėstoma, kad žemė rusų atimta iš vienuolynų, būtų gražinama, kad į universitetą įvedama teologijos fakultetas ir tt. Bedieviams, socialistams ir laisvamaniams nesvarbu, kad del to nukentės Tėvynė, svarbiau, Religiją panaikinti.

Vyčiai, kurie yra Bažnyčios ir Tėvynės sąrgyboje, beabejo, teisingai įvertins šią bedievių akciją. Tai gal ne vienas paklaus, kuo jie gali prisidėti prie Katalikų akcijos pakėlimo?

Priemonių yra daug. Viena iš tokių yra kultūros vajas, moksleivių šelpimas, kad vėliau turėjus gerų vadų. Bet dar viena priemonė, kuri pripažįstama pirma pasaulyje jėga, bet dažnai mūsų pamirštama, tai *spauda*. "Perniek statymas bažnyčių, mokslo įstaigų, jei nesirūpinsite spaudos pakėlimu ir platinimu", sakė Šv. Tėvas Pijus IX. Kunigo pamokslas, valandėlė susirinkime tiek nepadarys, kiek geras laikraštis. Juk laikraštis ar knyga gali būti ištisomis valandomis skaitoma ir galų gale padarys savo, tai yra ko leidėjai troško. Tiesa, daug turime susipratusių katalikų, bet dauguma yra tokių, kurie duodasi vadžioti šunkeliais. Argi socialistų balsais tapo išrinkta tiek daug atstovų į Steigiamąjį Seimą. Nieku būdu. Tai socialistų suvadžioti žmonės tai padarė. Artinasi antri rinkimai. Kas juos laimės? Žinoma, laimėsime mes, *jei pasistengsime tuos tamsesniusius katalikus padaryti są-*

moningais katalikais, jeigu prirengsime gerų balsuotojų. Kiekvienas Vytis (ė) turi užprenumeruoti "Vytį" ar kitą kokį katalikišką laikraštį seserims, broliams, tėvams bei pažįstamiems Lietuvoje. Raginkit ir kitus tai padaryti. Jei neturima giminių, tai siųsti įvairioms draugijoms bei kitiems tos idėjos darbininkams.

Daugiau rūpinkimės sielos reikalais.

Kelkime katalikiškąją savo brolių, sesučių sąmonę per katalikiškus laikraščius ir knygas.

Mokytojas *Bronius Paukštys*.

Lāšna, 1922. II. 10.

Atsišaukimas

I Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos Apskričio kuopas.

—x—

Broliai sesutes!

Sukruskime darban gelbėti mūsų jaunimą, kurį traukia savep visokių pavojų sukuriai. Visi mes matome, kaip daug katalikiško jaunimo eina negražiais keliais: išsizadėjo bažnyčios, nutolo nuo tautos. Visos kuopos rengkit naujų narių prirašymo savaites, traukite jaunimą po Vyčių vėliava. Kitaip tą jaunimą paims laisvamaniai, kurie didžiausias pastangas deda, kad pagavus jį savo tinklan. Vyčiai, darban, parodykim neorganizuotam da jaunimui tikrąjį kelią, kad jis spiestųsi Vyčių organizacijon, o nesiduotų pagauti bedievybės ir ištautėjimo pavojams. Jei mes tą jaunimą paleisime laisvamaniams, nusidėsime prieš Bažnyčią ir tautą.

Visose lietuvių kolonijose daug pritverta jaunimo draugijų, draugijėlių. Iš vardo rodosi visos geros ir prakilnios, bet pažvelgus į jų vidų pamatai, kad daugelis jų eina kreivais keliais; daugelis jų niekina katalikų tikėjimą ir purvais drabsto į visa tai, kas mums, katalikams, yra šventa ir brangu.

Lietuvos Vyčių organizacija yra kilniausia Amerikos lietuvių jaunimo organizacija, nes jos pagrindai yra pagrįsti dora ir tėvynės meile.

Todel, broliukai, sesutės, surėmę pečius pasiketinkime ligi Dešimtojo Vyčių Seimo po savo vėliava sutraukti nors 5000 naujų narių. Pasileiskime po visas lietuvių kolonijas, kvieskime jaunimą į Vyčių organizaciją. Jei tik visi bendrai stosime darban, nei nepasijūsime, kaip išsipildys mūsų norai. Be to, visose kuopose tverkime sporto sekcijas, arba skyrius, nes čia augęs jaunimas labiausia mėgsta ir daugiausia darbuojasi sporto srityje. Jie kels ir gaivins lietuvių vardą tarpe svetimtaučių, o būdami Vyčiaiais teiks garbę visai Vyčių organizacijai.

Taigi į darbą! Visos kuopos į darbą, kad mėtiniame L. V. N. A. Apskričio suvažiavime kiekviena kuopa galėtų išduoti gražų raportą iš savo veikimo. Esu tikras, kad L. V. N. A. Apskritys savo kvotą išpildys ir visiems Vyčių Apskričiams paliks pavyzdžiu.

Prie progos noriu priminti ir apie metinį Apskričio išvažiavimą, kuris bus liepos 4 d. Iš Komisijos narių teko girdėti, kad šiemetiniam Apskričio išvažiavimui paimta gražiausia visoje N. Anglijoje vieta. Delto pasistengkim, kad šis išvažiavimas būtų didžiausias už visus, kokię ligšiol buvo. Visos kuopos iš anksto turi ruoštis, smarkiai ruoštis.

Vincas P. Stankus,

L. Vyčių Nauj. Angl. Apsk. pirm.

Žilvitis.

Getsemanijos Darže.

—x—

Tyli naktis — pasaulis miega, —
Tik Getsemanijos darže:
Priglaudęs veidą prie uolos
Dievas-Žmogus karštoj maldoj
Paskendęs... kruvino prakaito lašai
Varvėjo, plovė liudną veidą.
Prie Tėvo meldėsi karštai!

— O Tėve, — tarė: Nuo manęs
Prašalink kieliką kančios.
Ir puolė veidu ant uolos,
— Bet... tai ne maņo jūk valia.

Jis alpsta, mato tiek kančių,
Žmogaus pabūgo prigimtis,
Ir sudrebėjo Jo širdis —
Širdis pilna žmonijos meilės.
Čia angelas Jį suramina,
Maldoj paguodžia, atgaivina.

Jau artinasi valanda,
O kas supras ir kas atjaus.
Baisias kančias Dievo-Žmogaus.
Piktas žmogus pakėlė ranką,
Į teismą Tikrą Dievą velka.

Žilvitis.

Golgota.

—x—

Pravirko pasaulis. Ant kalno Golgota,
Nekaltas už kaltus prikaltas į Kryžių.
Jis miršta iš meilės, širdis subadyta,
Galva įpinta į vainiką erškėčių.

Jau užtemo saulė, žaibai tamsą varsto,
Perkūnijos skaldo uolos kietą iščių.
Vienok nepasiekia žmogaus širdies šaltos
Pripildytos svieto niekšysčių.

O kaip iškilmingai Hosana jie šaukė,
Ir palmų šakelėms takus Jam nuklojo,
“Palaimintas Viešpats”! džiaugsmingai
giedojo,
Dabar prie Golgoto mirties Jojo laukia.

—x—

Žilvitis.

Sutema.

Banga vėjaliai supama,
Rūsčioš uolos užgavo viršų,
Lašais ištiško ir pravirko
Atgal į jūrą krisdama.
Tik pažiūrėki į zenitą
Išgirsi: Korai giesmę gieda
Ir gintarinės žvaigždės rieda,
Kaip rūpestingai sutaisyta.
O sutema jau glaudžia žiedus
Meilingai saulės išbučiuotus,
Kur bangos ritasi su vėjais,
Lig gladijatoriai ginkluoti.

J. Širvintas.

Asmens Būdo Pažinimas.

66 **G** NOEI SE AUTÓN — “pažink pat-sai save”. Šitas trumpas sakinys buvo vienas pamatinių išmintingojo Pythagoro sistemos dėsnių. Senovėje jisai turėjo svarbios reikšmės — jį randame garsioje Delfų šventąvietėje; jį mini ir Platonas savo “Dialoguose”. Savęs pažinimas yra visų mokslų pamatas, tartum viso pasaulio pažinimo alfa ir omega. Anot Aristotelio, žmogus yra “microcosmos” — mažutis pasaulis. 1). Ir tiesa. Žmogus turi šį-tą bendra su kiekvienu sutvėrimu — turi bendrą su mineralais savo esimu, su augmenimis savo gyvybe, su gyviais savo jausmais ir panašus angėlams savo protu bei išmintimi. Visa pasaulyje sutverta žmogui, nuo kurio sutvėrimai įgyja savo moralinės vertės bei reikšmės ir kuris yra visų esimo tikslas. Todėl žmogus, norėdamas susipažinti su pasauliu, visųpirma privalo pradėti nuo savęs.

Pažinti žmogus, visa šio žodžio prasme, reiškia pažinti jo būdas, kuris ir yra žmogaus asmenybės išraiška, puikiai atvaidinama jojo pasielgimuose. Žodis “būdas”, graikų kalba XARAKTER, reiškia išvaizdą, figurą. Šitas pavadinimas šandie yra visų pasaulio kalbų nuosavybė, būtent: — the character, le caractère, der charakter, XARAKTER, ir tt. Būdas žmoguje yra toji ypatybė, kuri skiria vieną asmenį ar jų būrį nuo kitų asmenų; kuri jungia savyje visas kitas etines ypatybes, teikdama pagrindo moraliniam individumui. Įvairių išpūdžių įtaka, kurie gimdo žmogaus vaizduotėje ypatingų vaizdų, sukelia visokių minčių ir sužadina jausmų, ryškiai pabrėžia asmens individualumą, griežtai jį skiriantį nuo kitų nors ir tose pačiose aplinkybėse esamų žmonių. Pamatinės priežastys šio asmeninio skirtumo tėra dvi — įgimtieji elementai ir paties asmens įgytieji. Įgimtųjų elementų tarpe reikia paminėti žmogaus organizmas, ypatinga paveldėtoji dirksnių sistema ir jo siela, kiek-

vienam žmogui atskirai Dievo sutverta jo gyvybei prasidedant. Įgytųjų gi elementų tarpe minėtini išdaviniai, kilę iš jo paties įgimtųjų gabumų, palinkimo ir prisitaikymo gyvenimo aplinkybėms.

Fizinis žmogaus būdo pamatas yra jo temperamentas, kuris ir yra žmogaus fizinis stovis apsiereiškias suderinime elementų įeinančių žmogaus kūno sąstaton. Aristotelis 2) skiria keturis temperamentus, būtent: — cholerinis, melancholinis, flegmatinis ir sangvininis arba kraujinis. Jie įgijo savo pavadinimą nuo įvairių žmogaus kūne esamų syvų. Mūsų laikų psichologai maža tepripažįsta vertės senajai nuomonei, patys įvairiais būdais aiškindami temperamento fizinių pamatą. Jie to pamato ieško dirksnių ir raumenų narvelių įvairume, atskirų kūno dalių išsivystyme, kraujo tekėjime, energijos aikvojime ir panašiuose kūno gyvybės veiksmuose (procesuose). Temperamento esmės klausimas mokslininkų dar neištirtas. Todėl užtenka pažymėti jų esimas ir svarba žmogaus būdo pažinime. Asmens temperamentas galima susekti išorinių akstinių įtakos veikime, pavyzdžiui cholerikas pasižymi nepaprastu jausmų judrumu ir tęsiamumu — jisai staiga užsigauna ir ilgai neatsileidžia; sangvinikas arba karštuolis panašus į choleriką — greitai supyksta, bet “smilga neperdegė” ir vėl viskas gerai; melancholikas, atzagariai, sunku supykinti, bet jau kartą įpykintas, galima sakyti, amžinai neatsileis; flegmatikas ypatingas — jisai beveik niekumet nepyksta ir tikrai jisai sunku supykinti. Realybėje minėtų grynų tipų nėra, nes negalima rasti dviejų asmenų savo būdu tolygių, kaip panašiai dviejų asmenų išvaiz-

2) Comm. 3 Eth. 12 a. — “Videmus phlegmaticos naturaliter esse pigros, cholericos autem iracundos, melancholicos tristes et sanguineos jucundos”. — W. Bergmann savo straipsnyje rašytame “Lexikon der Padagogik” klysta sakydamas, kad šių keturių temperamentų išradėjas esąs Gallenus (130—200).

1) VIII Physicorum, s. 2.

da vienodu, kadangi prigimtis niekumet nepasikartoja.

Cholerinis temperamentas (chole-tulžis) 3) pasižymi savo stipriais palinkimais, drąsa, pasirijimu ir energija. Staigus savo sumanymuose, kartą pasirijęs nenurims savo tikslo nepasiekęs. Nepasisekimai ir keblumai jo sielos neprislėgia, bet atbulai — suteikia didelio atkaklumo. Aišku, šitoks tvirto būdo asmuo yra gimęs vadu ir valdovu. Jisai visumet įgija bailių pasitikėjimo, pašalina atsargų svyravimą, suteikia drąsos dvasia nusilpusiems ir panaikina visas kliūtis savo tvirčiausia valia. Patsai nesijausdamas, jisai priverčia visus sau pasiduoti ir vergiškai klausyti, bet žmonių širdies į save nepatraukia. Čia tai ir grėšia visas pavojus — dažnai nespėjęs apvainikuoti savo darbo jisai žlunga visiškame nepasisekime. Žmogus jausdamas savo galią bei įtaką, visumet randas savarankus ir pagaliau nepakenčiamas. Nuosavų nuomonių nė nedrįsk jam pareikšti. Nespėsi nei išsizioti kaip jisai apkainuos ir tavų nuomonių ir tavo paties vertę — jo sarkazmas užgaus ir užnuodins tavo širdį. Suteikti jam patarimas lygiai reiškia ką riešuto lukštu pilstyti vanduo jūrėsna, ką žvakės šviesa vidurdieny tvaskančiai saulei pažibinti. Kartą nusistatęs jisai savo pažiūrų nepakeis, nors jos būtų ir visiškai klaidingos. Jo valia yra teisė, kuriai kiekvienas turi nusilenkti. Toksai temperamento tipas despotus ir tironus gimdo — jame glūdi persekiojimo, skriaudos ir vergijos užuomazga. Žmogus, turįs panašų temperamentą, yra vargas visiems, kuriems tenka su juomi susidurti. Bet nelaimė ir jam pačiam, jeigu jo laimuzės žvaigždėlė užgęsta — jisai graužiasi ir kankinasi tarsi liutas geležiniame narve. Geriausį pavyzdį mūsų gyvenamose politinėse valandose randame vokiečių buvusio valdovo Viliaus asmenyje. Kremta jo sielą atminimas praėjusios garbės bei galybės, kuri žlugo amžinai. Jam užtekėjo saulė ryškiais tvaskančiais spinduliais, bet nusileido dvasios skausmo gelmėse. Dėja, visiems minėto temperamento asmenims tetenka du ekstremu — „valdovas ar vergas“.

3) R. Meyer "The Science of the Saints", s. 15.

Melancholinis (melaina — juoda, chole — tulžis) taip keistai pavadintas, nes buvo manyta būk nepaprastas baimės jausmas, gimdas bereikalingą rūpestį ir dvasios prislėgimą (aiškiausius melancholijos simptomus) sužadindamas juodosios tulžies apščiai esamos žmogaus organizme. Melancholinis temperamentas iš dalies panašus į cholerinį, bet daugeliu atvejų vienas antram visiškai priešingu. Melancholikas panašiai cholerikui dažnai pareiškia daug drąsos, pasirijimo ir energijos. Jisai lygiai tampa įtekmingas, tiktai kitokiu būdu: ne žiaurus bet jautrus ir malonus; ne puikus, bet palankus ir mandagus; jo nebijoma, jisai esti mylimas. Giliai atjaučia visa kas apie jį dedasi, tartum kanklių stygos dainiaus paliestos graudžiai suskamba, rasdamos aido kiekvieno žmogaus sieloje. Savo jautrumo dėka jisai puikiai nuvokia artymo jausmus ir patsai moka maloniai juos išreikšti; jisai greičiau negu kitas suseks kas artymui patinka; geriausia moka paguosti susopusią sielą, nusikankinusi ligonį. Jo širdies jautrumas, jo balso švelnumas, jo palytėjimo lengvumas yra lygus motinai slauginančiai savo sergantį kūdikį. Bet visų šių ypatybių žiedu yra tai, kad jisai visame elgiasi laisvai nesivaržydamas tartum didžiausiu savo džiaugsmu laiko tai, kad jam leista gera daryti. Bet jisai visumet nujaučia moralinį ar fizinį blogumą realybėje ar tai nuosavoj vaizduotėj; nuolatos svajoja apie žmonijos vargus bei kančias, nuodėmes bei nusikaltimus ir šitos nelemtos svajonės su juomi taip sutampa, kad jisai ilgiaus jau nesugeba rasti pasaulyje nieko gera nė dora. Neturtėlių vargai, turtuolių skriaudos, galingųjų priespauda, bejėgių negalia smarkiai veikia į jo jausmus — priverčia jį ieškoti naujų kelių visuomenės sluogsnų suniekšėjimo prašalinimui, ir tai nekrepiant dėmesio į pasekmes. Jisai tampa idealo auka! Jo visi bandymai ir pastangos veltui dingsta ir jisai pasilieka nereikalinga viena ta visuomenėje. Pakliuves į šį dvasios stovį ir susipykinęs su visu pasauliu, daugiau nepakenčia patsai savęs. Visi blogi, bet jisai esąs blogiausias — ir taip dažnai be jokios priežasties pyksta, karščiuojasi, nepa-

tenkintas — patsai nežino kodel. Ir tų visų nelaimių kaltininku tampa tasai asmuo, kuris pirmutinis jam pasitaiko. Štai žmogus, kurį jisai laikė savo geriausiu draugu, skaudžiai jį užgavo. Kokiū būdu? Labai paprastai — praeidamas pro šalį nepažvelgė į jį, galvos nepalenkė, nemirktelėjo. Jisai gi įsitikinęs, kad tyčia taip padaryta; visoki paaiškinimai, atsiprašinėjimai veltui — niekas nesugebės sušvelnyti užgautų jausmų. Vargas jo draugams, kurie visumet persekiojami įvairiausiais įtarimais ir priekaištais. Toksai žmogaus tipas mūsų kasdieniniame gyvenime yra didžiausia sunkenybė netiktai sau pačiam, bet ir visiems, kuriems tenka su juomi susidurti.

Flegmatinis (FLEGMA—skrepliai) temperamentas pasižymi savo šaltu krauju. Laisvas nuo visokių sujudimų flegmatikas paprastai rimtas ir pastovus, niekumet nesikarščiuoja, nesiskubina. Bet kartą jau darbą pradėjęs, visumet jį užbaigia. Jeigu jisai pasižadėjo, tikrai įvykins, nes niekumet kas jam negalima neapsiims. Atbulai, išaukšto apskaičiuoja savo būsimus pasisekimus ir nuostolius. Bet šituo savo atsargumu jisai dažnai daug ir prakiša, nes flegmatikas visumet atideda rytojui; visumet pasivėluoja jeigu ti negrėsia jam pavojus; niekumet darbo nepradedą iki aplinkybių patogumas jo nepriverčia; visumet svajoja ir gaišta nieko rimto nenuspręsdamas. Galima sakyti, kad minėto tipo asmens taip ir praleidžia visą savo gyvenimą sapnuose ir svajonėse. Žymėtinoji flegmatiko ypatybė tai juomi pasitikėjimas. Manydamas apie kitus asmenis jisai visumet geriausios nuomonės. Gauti patarimas, užlaikyti paslaptis — pasitikėk flegmatiku; jo sieloje tartum jūrių dugnė ramu ir kas tenai pateko — amžinai pasiliks. Bet jo didžiausioji silpnybė, kaip jau minėta, tai begalinis atsargumas; akyvaizdoj galimos klaidos jisai atsisako bent vieną žingsnį žengti pirmyn ir tokiu būdu ne kartą nustoja gausingiausių nasekimų. Žodžiu — tai žmogus neturi jokios iniciativos. Neįveikiamas jokių išorinių akstinių, jisai visumet vienolas tartum Aipto sfinksas. Jo veido išraiška šalta, retai reiškianti sim-

patijos; jo rankos palytėjimas, jo balso skambėsysis, jo pažvelgimas, vienas jo buvimas užšaldo atmosferą esamųjų tarpe ir neatranda aido jūjų širdyse. Vadovaujantis mūsų sodiečių sprendimo logika minėto tipo asmuo galima tikrai pavadinti "Molio Motiejum".

Sangvininis (SANGUIS — kraujas) temperamentas jau savo vardu aiškiai pabrėžia puosavą esmę. Šitas temperamentas pasižymi aiškiais susijudinimais, ypatingu darbštumu ir narsumu; paprastai širdingas, nepavydus ir net ekspensyvus. Jo linksmas juokas ir platus nusišypsojimas suipnotizuoja kitus ir patraukia į save. Jisai yra geriausias ir linksmiausias draugas. Bet rimtumo jame nėra; su juomi retai galima pasikalbėti rimtai; niekumet negalima pasitikėti jo pasižadėjimais, patarimais. Minėto temperamento tipas, atžagariai flegmatikui, mažai teapmąstęs imasi darbo. Kumet kiti tesvajoja apie galimybę, jisai jau veikia. Sekdamas savo genijaus įkvėpimą gali daug nuveikti — ir ištiesų tampa kurėju nuostabių veikalų, bet visi jo darbai neturi reikiamo apdirbimo ir tinkamos užbaigos. Vieną žymiausių sangviniko ypatybių tai begalinė viltis. Jisai yra optimistas pilna šio žodžio prasme: į gyvenimą žiūri labai linksmai, tartum visą radastų takais išklotą; jisai nepakankamai rimtas, kad nusimintų nepasisekimų bei priešingumų sukuryje; niekumet nenusimina nors ir visa prarastų, bet tuojaus ieško priemonių daugiau dar už visa prarasta įgyti. Dažnai visgi atsitinka, kad šitų naujų kelių beieškant dar skaudesnių smūgių jam tenka patirti ir tumet pasirizimo didvyris lieka nugalėtas nelygioj kovoj ir užbaigia savo dienas tartum pergaltas vadasi visiškoj beviltyj.

Kiekvienas asmuo, kurio bent temperamento turi pilnos moralinės reikšmės Visagalio kuryboje. Kokią rolę vaidina klimatas medžiagos pasauly, lygiai ta pat prasme temperamentas moraliniame pasaulyje. Kaip nuo klimato pareina visokių augmenų bei gyvių įvairumas, kuris sužavi žmogaus sielą ir patraukia jo širdį nusilenkti visatos Kurėjui, taip temperamentas yra priežastimi įvairių gabumų ir palinkimų, žadi-

nančių žmogų sekti Apvaizdos pašaukimą, kuriame jisai galėtų greičiau pakilti tobulybėje ir lengviau pasiekti savo esimo Tikslą. Mūsų gi Idealas ir galutinis Tikslas yra Kristus. Jisai aiškiai nurodė mums tą normą, kurios vien laikydamies mes galime Jį pasiekti — “Būkite tobuli kaip ir jūsų dangaus Tėvas yra Tobulas” 4) Tiesa, mes niekumet nesugėbėsime pasiekti Viršiausios Esysybės tobulybės, bet mes galime pasiekti aukšto jos laipsnio. Visųpirma privalome pašalinti iš savo būdo nepageidaujamas ypatybes. Geriausia priemonė šioms ypatybėms prašalinti yra priešingų-gerųjų ypatybių įgijimas. 5) Kaip nėsama žmoguje geros prigimtos ypatybės, kurios nesugebtų sunaikinti ištvirkimas, taip lygiai nerasisime žmoguje ir tokios blogos, kurios negalėtų prašalinti dorybės ištvėrmė. Kadangi temperamentas yra žmogaus fizinis pamatas, todėl kiekvienas privalo stengtis pasisavinti šių įvairių temperamentų gerųjų ypatybių, būtent: — choleriko energiją bei pasiryžimą, melancholiko jautrumą bei širdingumą, flegmatiko rintumą bei susivaldymą, ir pagaliau karštuolio narsumą bei darbštumą. Bet paprasčiausia visų pastangų yra lavinimasis aukščiausioje ir visoms bendroje dorybėje, kuria yra meilė. Anot Tautų Apaštalo — “Meilė yra kantri, maloni: meilė nepavydi, nedaro pikta; neišdidi — nesididžiuoja, neieško ne savo, nesipykina, nemano bloga; nesidžiaugia niekšybe, bet džiaugiasi tiesa; visa pakenčia, visakuo pasitiki, visakuo viliasi, visa iškenčia” 6). Kaip muzikas iš atskirų akordų sugeba pagimdyti naują žavinčią melodiją, piešėjas parinkti įvairių spalvų artistiniam paveikslui ir dailius iš paprasčiausiu sakiniu sutverti savo nemarų veikalą — taip kiekvienas asmuo gali išstbulinti savo būdą, nuosekliai rinkdamas ir derindamas visas geriausias ypatybes į vieną kilnų būdą, kuris paskui visumet apsi-reikš asmens darbuotėje Dievo garbei, tėvynės naudai ir žmonijos gerovei. Šių visų

gerųjų ypatybių kombinuotė, apvainikuota meilės vainiku, bus tobulas žmogus, nes “meilė yra tobulybės ryšys”. 7).

Fribourg, Šveicarija, 12—III—21.

—x—

Žagaras.

ŽIBUTĖ.

Pirmoji gėlelė
Pražydo — žibutė.
Graži, linksmutė,
Švelni, mēlsvutė
Pirmoji gėlelė —
Žibutė.
Kad vakaro vėjas
Švelnutis puteno
Štai kvapas, malonus,
Jau skleidžias po orą.
Tai kvapas jaunutės —
Žibutės.
Žiūrėk, štai mergaitė
Rankoj laiko gėlę
Jaunutę, mēlsvutę
Švelnutę, nekalta,
Pirmąją gėlelę —
Žibutę.
Pirmoji gėlelė,
Pavasario ziedas,
Gražutė, linksmutė,
Švelnutė, mēlsvutė
Pirmoji gėlelė —
Žibutė.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

O. J. P. Tamstos eilėrašcio “Pavasarielis” negalime sunaudoti. Mintis graži, bet trūksta eiliavimo taisyklių. Reikia geriau pažinti poeziją.

Vyturiui (Waterbury, Conn.) Del korespondencijos ačiū. Vertimėlis silpnas ir “Vyčiui” netinka.

Visiems gerb. Korespondentams. Kurių korespondencijas nespėjome įdėti šitan “Vyčio” num., tilps kitame. Ačiū.

7) Kolos. 3, 14.

4) Mat. V, 8.

5) Šv. Pranciškus de Sales — “L'introduction a la Vie Devote”.

6) 1 Korint. 13, 4—7.

Kazys Vidikauskas.

Iš Po Budelio Kardo...

(Apsakymėlis)

ŪSŲ gadynėje daugelis sūnų ir dukterų, savo nelaimei, dažnai pamiršta ketvirtąjį Dievo įsakymą: "Gerbk tėvą ir motiną savo". Kiek tai senelių išauginę ir sulig savo išgalės, kaip žmonės kalba, pastatę ant kojų savo vaikučius, senatvėje netur kur priglauti savo pražilusios galvelės. Vargas! Didelis vargas laukia tokius sūnus ir dukteris, nes kokių saiku tu saikuoji, tokiu ir tau bus atsaikuota ir dar kupinai... Kaip tu pasielgi su savo gimdytojais, taip-pat ir tavo vaikai pasielgs su tavimi. Kas elgiasi blogai su savo tėvais, tas turi tikėtis, kad ir jo vaikai taip elgsis su juo. Krikščionis-katalikas žino, kad mūsų Dieviškas Mokytojas, Kristus, kad pagerbus savo Motiną, nors dar nebuvo tam atėjęs laikas, Jai prašant, padarė pirmą viešą stebuklą Kanoj Galiliejaus, nes vandenį permainė į vyną. Atminkime, kas myli ir gerbia savo gimdytojus — tėvą ir motiną, nors tie gimdytojai kartais savo vaikams būva nepergeri, tas anksčiau ar vėliau, bet vis vien už tai gaus gausų atlyginimą. Štai, papasakosiu čia vieną gražų atsitikimą, kaip mergelė, dar-gi ne katalikų tautoje, už meilę prie savo motinos, ir tai dar blogos, tapo išaukštinta.

Istorija mums sako, kad Kalifas Omaras, valdovas Arabų viešpatijos buvo labai teisingas ir kilnios širdies žmogus, bet vienkart ir labai aštrus teisėjas: visi niekšai drebėjo prieš jį.

Kartą apsuptas ištikimos gvardijos didžiose teismo rūmuose sėdėjo jis ant puikaus auksu papuošto sosto ir teisė prasikaltėlius. Štai sargai priveda senyvą jau moterį, kuri, prisiartinus prie sosto, puolė veidu į žemę ir širdį perveriančiu balsu suriko: — "Susimylėjimo"! Omaras, žvilgterėjęs į ją, mostelėjo ranka. Į tą ženklą vienas valdininkų aiškia iškalba garsiai pradėjo kal-

bėti: — Viešpatie, ir jūs, jo pavaldiniai! Ši moteris yra sugauta tėvynės išdavystėje. Ji gausiai apmokama auksu, kaipo šnipas, tarnavo Arabijos priešams. Įrodymai jos veikimo nėra užginčijami. Visi teismo tribunolai ją pasmerkė miriop. Bet ji prašė, kad mes passtatytumėm ją prieš aukščiausiąjį mūsų šalies teisėją — Kalifą Omarą, sūnų pranašo Magometo, kuris, rasi, susimylės ant jos. Tai-gi, lai jis susimyli, arba pasmerkia!

Valdininkas nutilo. Gi Omaras, dabar rūščiai žvilgterėjęs ant moteries, gulinčios ant žemės, tarė: — Nelaiminga, ką turi pasakyti pateisinimui savęs! Moteris vėl suriko: Susimylėjimo! Tada iškilmingai, pakeltu balsu Omaras prabilo: — Jei ši moteris būtų papildžiusi nors ir kuodidžiausią niekšystę, kad ir prieš mane patį, susimylėčiau. Bet už parsidavimą mūsų priešams, už šnipavimą, tai nors aš ir esu valdovas, vis-vien negaliu susimylėti. Aš turiu sergėti laisvę ir galybę mūsų tėvynės. Gi jei susimylėsiu ant vieno, kito prasikaltėlio, tada jų tiek privis, kad ir narsi mūsų kariuomenė neįstengs apginti savo krašto. Budeli, imk ją sau...

Prišokęs budelis nutvėrė moterį, pakėlė nuo žemės ir pastatė aukai.

Vos spėjus budeliui pakelti nuo žemės savo auką, štai, iš vidurio susirinkusių iššoko liesa, išblyškus mergelė, vergės rūbuose ir puolus ant tos pačios vietos, kur gulėjo prasikaltėlė, sušuko: — Viešpatie, prašau suteik man vieną malonę. Sargas norėjo ją prašalinti, bet Omarui davus ženklą jis pasitraukė.

— Kokios tu nori malonės, — atsiliepė Omaras". Tark, gal tavo prašymas ir bus išklaulytas.

— Aš noriu, kad tu budeliui lieptum nukirsti man galvą, — atsakė mergelė.

— Ką!?! — sušuko Omaras ir, atsigrižęs į savo leibmediką, tarė: — Gydytojau, patikrink, ar jinai kartais nėra pamišus.

Prišokęs gydytojas pakėlė mergaitę ir domiai pažiūrėjo į akis. — Viešpatie, jos protas tvarkoj... Čia slepiasi kokia tai įdomi paslaptis; liepk jai ją atskleisti. Tada Omaras tarė:

— Mergele, aš, kaip valdovas, liepiu tau pasakyti, kodėl tu prašai, kad tau būdelis nukirstų galvą? Sakyk teisybę!

— Todėl, kad galėčiau išgelbėti nuo mirties man brangiausią moterį.

— Kaip tai! — sušuko Omaras.

Ši moteris, kurią pasmerkėte mirtin už išdavystę, yra mano motina. Aš noriu už ją mirti.

Išgirdęs tuos žodžius Omaras pažiūrėjo į pasmerktąją ir mergelę, ir dar daugiau nustebęs tarė: — Mergelė, ką tai reiškia? tu vergė, o tavo motinos rūbai rodo, kad ji priklauso prie aukštesniojo luomo?

Nuleidusi akis mergelė verksmingu balsu atsakė: — Viešpatie, susimylėk, neliepk man aiškinti, nes iš to būtų labai sopulingas dorinis smūgis mano brangiajai motinai.

Pakėlęs galvą Omaras ir žvilgterėjęs į susirinkusius tarė: — Kas žino ką nors apie šią moterį sąryšyje su jos duktere-verge, liepiu prieiti arčiau ir viską papasakoti.

Iš susirinkusių išėjo senyvas arabas ir, atidavęs Omarui pagarbą, tarė:—Viešpatie, ši moteris kaip teisingai patėmijai priklauso prie aukštesnio visuomenėje luomo. Ji yra našlė, tačiau dėl to ji neįaučia jokio vargo, nes mirdamas vyras užtektinai paliko turto. Bet... bet kas turi, tas dar daugiau nori, o ypatingai jeigu jį pavergia godumo yda, tumet visokiais būdais siekia lobio, aukso, kurio realė vertė ištikrųjų yra šimtą kart mažesnė už paprastos geležies, nes, pasidėkojant geležei, mes patapome civilizuoti žmones. Gi auksas atpenč, — jis dažniausia mus paverčia niekšais: vagimis, plėšikais. Taip atsitiko ir su šia moterim. Palikus godumo vergę, ji tik ir troško kuodaugiau įgyti aukso, visai neatsižvegdama į tai, kaip jis įgijamas. Penki metai atgal ši jos duktė buvo dar septiniolikos metų, mažai kur matytas grožės žiedas. Apie jos doros turtą nėra ką ir kalbėti — pats juk tą matai. Visu karštumu savo jaunos ir tyros širdies ji pamilo vieną jauną, narsų ir labai

kilnios širdies mūsų kariuomenės karininką, kuris, apkainavęs jos dorinę vertę, nekaipo atlygindamas jai už meilę, prisiekė ant mūsų šventraščio — Korano, — kad tik vieną ją mylės, tai yra, kaip krikščionis, tik vieną ją turės sau už moterį. Gi jei jinai ankščiau už jį numirtų, jis kitos neves ir mirus pasiliks jai ištikimas meilėje. Bet žmogaus sumanymai nevisumet išsipildo. Laimė sukasi ratu... Tas pats atsitiko ir čia.

Karininkas buvo neturtingas; jis negalėjo už dukterį duoti motinai tiek „dovanų“, kiek kitas turtuolis. Gi motina, nežiūrėdama į tai, kad turtuolis yra jau senyvas vyras, prie to-gi žmogus labai nuožmus, turintis apie trisdešimts moterų atidavė jam savo jaunutę dukterę. Suzinojus apie tai duktė iš syk manė nusizudyti, tačiau apvarščiusi, kad saužudystė priešinas gamtos įstatams, to nedarė. Vienok nieku būdu nemanė pasiduoti ištivirkusiam vyrui. Kiekvieną valandą buvo pasirijęs arba nusinuodinti, arba perverti savo širdį užnuodintu peiliu, bet nebūti turčiaus pasitenkinimo auka. Dėl to turtuolis padarė ją vergę. Penki metai jau kaip vergauja ir dirba kuosunkiausias darbus. Nyksta jos veido grožė, džiūsta kūnas, bet žiedas jos nekaltybės nėra suteptas. Buvęs jos mylimas karininkas kartą bandė išgelbėti ją iš turčiaus nagų, tačiau kovoje su jo sargais neteko dešinės rankos. Nustojęs vilties jis apleido Arabiją ir, kaip girdėjau, priėmęs katalikų tikėjimą, įstojo į vienuolyną.

Pasakojęs arabas nutilo. Tada Omaras atsigrįžęs į mergelę tarė: — Ar tas viskas yra teisybė?

Mergelė vieton atsakymo, žemyn nuleido savo žydriasias akis. Gi Omaras, žvilgterėjo į tą pusę, kur stovėjo jos pasmerkta motina. Ši-gi supratus kame dalykas, sušuko:—Viešpatie, tai yra šventa teisybė! Aš niekšė, dėl aukso, savo kūdikį padariau vergę! Tada Omaras su didele pagarba tarė mergaitei: — Duktė mano, sesuo, didvyrė doros, pasakyk-gi, kaip galėjai pakilti taip aukštai meilėje link savo gimdytojų? Iš kur pas tave atsirado ta drąsa pakauti savo gyvastį už tą, kuri vieton lai-

mės trokšti, padarė tave visam amžiui nelaiminga?

— Viešpatie, — atsakė mergelė, — nedarau nieko ypatingo. Aš trokštu tiktai išpildyti savo, kaip vaiko, priešermę link gimdytojų, ką kiekvienas vaikas, nežiūrint ar jo tėvai geri, ar blogi, turėtų daryti.

Toks mergaitės atsakymas visai parbloškė Omarą gerojon pusėn. Žiūrėdamas į ją valandėlę susimąstė. Paskui susimąstimas jo praslinko, malonus veidas patapo dar malonesnis ir nusimovęs savo piršto žiedą duodamas jai tarė: — Prašyk manęs ko nori, o viską, kas bus mano galėje, tau duosiu. Tai pasakęs žvilgtėrėjo į vyresnįjį, kuris, nusilenkęs, tuoj prasišalino.

Mergelė sudėjus kryžium rankas ant krūtinės, nužemintai atsakė: — Viešpatie, susimylėk ant mano motinos; gi mano galva... meldžiu! Ir tarus tai ji vėl puolė ant kelių. Omaras, it nematomos jėgos būtų mestas, pašoko ir pakėlęs ją mandagiai, pasodino ant aukščiausio sosto laipto, sulig magometų papročio, prie savo kojų.

Vyresnysis, kuris buvo prasišalinęs, dabar prisiartinio prie Kalifo ir atvožė paauksuotą dėžutę. Omaras-gi iš jos išėmęs puikų, brangiais akmenimis išsiuvinėtą apsiaustą, ir uždėjo mergaitei ant pečių. Pamatę tą susirinkusieji išsyk nustebo, ir, kaip prieš audrą, visoje salėje ant valandėlės užviešpatavo tylą. Po valandėlės visi griausmingai sušuko: — Lai gyvuoja jo pati!!! Ką tas reiškė? Mat, tai buvo apsiaustas, kurį nešiojo pirmoji vien tik Arabijos Kalifo pati; pati, kurios vaikai, mirus Kalifui, turėjo teisę užimti Arabijos valdovo sostą.

Praskambėjus: — Lai gyvuoja! Omaras mostelėjo ranka budeliui, kuris tuojau paliosavo savo auką — motiną išaukštintos mergelės-vergės. Pakilus visiems, Omaras iškilmingai pratarė: — Tiesiog viršgamtinė meilė šios mergelės prie savo gimdytojų užkariavo mano širdį ir protą. Aš ne tik kad pamirštu nusikaltimą jos motinos, bet ir ją iškeliau ligi aukščiausio garbės laipsnio. Jei ji nori, gali patapti mano pirmą moterimi.

Buvus vergė, dabar taip išaukštinta pašoko nuo sosto laiptų ir puolus veidu prieš Omarą sušuko: — Viešpatie, valdove mūsų

gyvybės ir mirties! šimteriopai tau ačiu už tą taip didelį neužsitarnautą išaukštinimą. Bet — jei aš, vergė, tavo akyse radau tokią didelę malonę, jei duodi man valią ir laisvę, vardu Allacho, prašau tavęs, leisk man pasilikti ištikima mano mylimam ir skaistybėje tarnauti Tam, Kuriam mano mylimasis tarnauja!..

— Daryk ką nori, — atsakė Kalifas. Mano turtai, kariuomenė, reikale, bus pasiruošus į tavo paliepimą.

Praslinko keliasdešimts metų. Vieną miestą Rytuose apgulė nuožmūs seldžiukai. Tvirtovė gynėsi kiek galėjo, tačiau prieš neatlaikė. Puolus tvirtovei jos gynėjai vis vien nesidavė seldžiukams. Kaip liutai grūmėsi miesto gatvėse, tačiau jų jėgos nuolat mažėjo. Narsūs seldžiukai it geležinėmis replėmis spaudė juos iš visų pusių. Ratas kovos vis mažinos. Kiekviena žemės pėda buvo atiduodama labai brangia kraujo ir gyvybės kaina. Bet veltus, tiesiog desperatiškas, didvyriškumas. Spaudžiami gynėjai slinko vis arčiau ir arčiau kalnelio, ant kurio stovėjo vienuolynas, turįs stiprias sienas ir bokštus. Ant galo užėmė jau ir vienuolyno mūrus. Turėdami stiprų atsirėmimą, kovėsi su priešu dar tris dienas ir naktis. O seserys vienuolės visukuom jiems pagelbinėjo. Bet čia galas. Mūrai vienuolyno puolė. Gynėjai užėmė langus ir bokštus bažnytėlės. Gi vienuolės, užsidariusios savo koplyčioj, nerimdamos tarėsi, ką reikia daryti, kad apgynus savo nekaltybę nuo įsiveržusių seldžiukų. Viena, kita patarė saužudystę. Bet perdėtinė rimtai pasakė: Seserys, saužudystė yra nuodėmė! Vienok nedera, kad Kristaus sužiedotinė vienuolės, tyros, kaip lelijos pataptų žaislu nuožmių seldžiukų. Tegū jie pasibiaurėja mūsų veidų grože. Tarus tai perdėtinė ištraukė iš kišenės žirkles ir nukirpo sau viršutinę lūpą. Ją pasekė visos kitos seserys. Spėjusios atlikti tą skaudžią operaciją, ir suklaupiti prie altoriaus, kaip štai lūžta koplyčios durys ir ketas seldžiukų griebia seseris. Bet, o baisenybė! užuot grožės, kraujas, pasibiaurėjimas... Ir biauriai sukeikę seldžiukai kardais sukapojo į šmotelius su viršum du šimtu vienuolių.

Tyros kaip deimantai jų sielos, su lelijomis rankose atsistojo prieš sostą savo sužadotinio Nekalčiausio Avinėlio. Bažnyčia jas visas priskyrė prie palaimintų, o jų perdėtinę — prie šventųjų. Kas-gi buvo ta drąsioji perdėtinė? Mergelė, kuri kad išgelbėjus savo motiną iš po budelio kardo, už ją norėjo paaukoti savo gyvastį. Ir, jei būtų norėjus, galėjus palikti motere galingiausio tų laikų valdovo — Arabijos Kalifo Omaro.

Taip tai ir žmonės ir Dievas atlygina tiems, kurie gerbia, o reikale pasiriję net ir savo gyvastį paaukoti už savo tėvelius.

— x —

Pradžia

Kur tik nepasisuksi, kur nepažvelgsi, visur matosi spragos. Nemalonu ir perdaug vienoda kalbėti apie viską tiktai iš blogos pusės. Tam, kuris nenori pažiūrėti į tas kasdienines, priprastas ir įsigyvenusias klaidas išrodo, kad tie žmonės nieko kito nenori daryti, tik rodyti klaidas, o visa, kas gera, lieka nepatėmyta, arba taip sau praleista. Bet, kaip nevertysime, iš kurios pusės nežiūrėsime, o visgi to, kuomi galėtume pasigirti, ką galėtume pavadinti užbaigtu darbu, nei vienas iš mūsų nesuras. Imkime nors ir tokią iš pažiūros mažą dalykėlį, kaip „pradžią“, t.y. laikas, būtent kad turi prasidėti, na sakysim, prakalbos, vakaro programa ir t.p., kada turi pasikelti scenos uždanga. Sakiau, iš pažiūros tas dalykas atrodo menkas, o išties-gi jis yra svarbus, kurio nežiūrėjimas neša nemalonumus ir nuostolius, kokius labai tankiai priseina panešti vakarų arba prakalbų rengėjams.

Stebėtina, kad ligšiol niekas apie tą klausimą neužsiminė ir nepakėlė viešai spaudoje balso, kad toks apsireiškimas kuogreičiausia išnyktų.

Seniau ant visokių skelbimų (vakarų, programų) būdavo dedama „pradžia 6 — 7 arba 8 valandą vakare“. Ir tegul pasako kas, ar buvo nors kartą toji „pradžia“, ar pasikėlė kada scenos uždanga pažymėtoje valandoje. Ilgainiui rengėjų patėmyta, kad mūsų publiko nebetiki į tą „pradžią“ ir į vakarus renkasi nė paskelbtu laiku, bet vieną arba

daugiau valandų vėliau. Nes vieną, kitą, ketvirtą, dešimtą sykį suvilta ko ji eis, pav., 6 val., ar snausti salėje lig 8 val., komet pasikels scenos uždanga? Pamatę vakarų, prakalbų rengėjai, kad kuo toliau, tuo mažiau sueina publikos, pradėjo jai (publikai) meluoti, nesibijant prieš, nieką už tai atsakyti (juk niekas už tai ir negali rengėjų bausti) dedant skelbimuose „pradžia *lygiai*, sakysim, 7:30 val. vakare“. Ir kaip ne „lygiai“, taip ne „lygiai“. Pradžia lygiai pažymėtą valandą kaip nebuvo, taip ir nėra. Pasekmė to viso tokia, kad publika netiki skelbimams, nesirenka „lygiai“ tą arba tą valandą, nes žino, kad programa vistiek neprasidės lygiai tą valandą. O rengėjai laukdami publikos ir nepradeda. Kam tad tą valandą ir beminėti: paskelbti dieną, mėnesį, metus, salės adresą ir galas.

Juokas juoku, bet kaltinti už tai publikos nieku būdu negalima. Rengėjai ją taip pripratino. Ką-gi daryti, kad padarius pradžią ir sutvarkius laiką? Atsakymas lengvas: paskelbtą valandą pakelti scenos uždangą ir pradėti veikti. Žinoma, jei tą vykdins tiktai viena kuri draugija, pav. Vyčių kuopa, išsykio turės nuostolių, nes pripratinta publika prie vėlinimosi, atėjus valandą paskiau ir radus įpusėjusią arba baigiančią programą, bus nepatenkinta. Man rodos, kad šis apsireiškimas galima būtų panaikinti tuo būdu: visos kolonijos draugijos, kurios rengia vakarus, sutaria rengiamų vakarų programą pradėti lygiai paskelbtu laiku, paskelbia spaudoje ir atliktas darbas. O jei kuri draugija nesilaikytų to nutarimo, ji sau pakenktų, nes sykį publika apvilus, kitą sykį jos (publikos) jau nesulauktų. Taigi, sakau, čia reikia tiktai noro, sutarimo, pasistengimo kaip iš rengėjų, taip ir vaidintojų pusės.

Dauguma, manau, sutiks su mano nuomone, kad žmogus eidamas į vakarą, eina ką nors pamatyti ir perjausti. Jis eina prisirengęs. Atėjęs svetainėn ir ilgai nesulaukdamas „pradžios“ jis lieka suezintas, išsiblaško jam tie jausmai, kokių buvo kupinas atėjęs ir lieka nepatenkintas. Atšalus jausmams, žūva ir simpatija ir tą patį

žmogų matome visai kitokių, kokių ištikrųjų jis turėjo būti. Reiktų pakalbėti ir apie pertraukas, tačiau tą palieku kitam sykiui. Pirma, sutvarkykime vieną, o paskui imsimės kito.

Taigi, jeigu yra reikalas plačiau apkal-

bėti apie sutvarkymą tos "pradžios", laimą balsą tie, kurie daugiausia rengia vakarų. Vyčiai-gi vakarų rengime kaip tik ir stovi pirmoje vietoje.

B. L.

Pavasaryje.

RAŽI buvo pavasario diena. Skaisčios saulutės spinduliai maudėsi Lietuvos upių didvyrio Nemuno bangose. Gražus ir išdidus garlaivis "Keistutis" skyrė tas siūbuojančias bangas darydamas sau kelią nuo Jurbarko Kauono link. Stoviu ant viršaus garlaivio ir žiūriu į tuos nuostabius gamtos vaizdus. Geriuos ir negaliu atsigerėti. Nesu poeta, tad nei nepajėgsiu aprašyti tų vaizdų grožės, tai bent atkartosiu J. Besparnio žodžius:

"Kas matė Šveicariją su jos ežerais,
Kas Krymu nuo jūros gėrėjos.
Kam Valakai patiko su stebūklo kalnais—
Tas vis-gi Lietuvos ilgėjos".

Ilgėjos. Taip ir aš ilgėjaus, kumet toli nuo tėvynės buvau, o šiandieną geriuositis neapsakomos grožės reginiais ir svajoniu.

Garlaivis sušvilpė tris kartus, o jo skardus balsas, pasiekęs mano ausis, pažadino iš tų saldžių svajonių. Pamačiau atplaukiančią valtį; pasiėmiau kelionės krepšelį ir apleidau garlaivį.

Saulutė dar buvo aukštai. Ji linksmino ir gaivino visą gamtą, o puikiuose Nemuno krantuose girdėjosi žavėjanti lakštingalos daina. Tiek metų nebuvo tėvynėje, tiek laiko negirdėjęs tos dainos, dabar klausiau su dideliu malonumu statydamas sau klausimą, kas esi tu per viena dainininkė, kas suteikė tau tą nuostabią galią, kad savo balseliu viršiji visus sparnuočius ir sužavi

tą, kuris klauso tavo dainos?..

Nuo Nemuno iki namų dar 8 varstai. Pasirūžau pėsčias eiti. Kadangi diena buvo labai šilta, jaučiau didelį nuovargį ir troškau tyrojo Lietuvos vandens. Pamatęs kaimą, nutariau ten užėiti ir pasilsėti. Save raminau tuomi, kad jau antrą dalį kelio buvau pradėjęs eiti. Įėjęs kaiman, užėjau pas vieną ūkininką. Triobos ir viskas rūpestingoje tvarkoje liūdijo, kad ūkininkas yra darbštus žmogus. Kieme mane pasitiko didelis rutkis, kurs nors ir nelabai buvo piktas, tačiau nedrįsau jo varyti šalin, bijodamas, kad kartais manęs nenugalėtų ir nepaimtų už kojos. Tuo tarpu išėjęs šeimnininkas subarė rutkį, kuris tuojuo nutilo ir sukdamas uodega glamonėjosi apie savo poną. Mane-gi šeimnininkas pakvietė į vidų.

Senas tai buvo žmogus. Jo galvą jau puošė sidabriniai plaukai, o akyse matės atvirumas ir malonumas. Pasėmęs vandens pavaišino mane ir pradėjo klausinėti, iš kur ir kur einu. Kalba rišosi. Aš labai myliu su tokiais žmonėmis pasikalbėti, nes iš jų kalbos galima išgirsti daug teisingų ir pamokinančių žodžių. Pasakojo jis man apie karo baisenybes, apie vokiečių žiaurumą, apie baimę ir vargus karo metu. Pasakojo apie tėvynės atgimimą, gėrėjos ir džiaugės taja laisve, kuria dabar kvėpuoja Lietuvos piliečiai. Pagaliau apsistojo ant jaunimo. Jaunimas — tautos ateitis, viltis. Bet iš tokio jaunimo, koks yra mūsų apylinkė, tėvynė ne ką gero sulauks. Ištaręs tuos žodžius senelis palingavo galvą ir nutilo. Aš taip-pat tylėjau nenorėdamas pertraukti

jam minties. Po valandėlės vėl pradėjo kalbėti:

— Oi, tie vokiečiai, vokiečiai! Daug blogų palaikų jie mūsų krašte paliko. Jaunimas dabar eina tiesiog pražūtingu keliu. Girtuoklystė, vagystė, kaziravimas ir nešvarios kalbos, tai vienintėlis buvo jaunimo užsiėmimas. U-gi ir dabar tas pats. Tiesa, vagystės pasimazino, bet reikia prisipažinti, kad nesirūpina suprasti organizacijų svarbos. Knygų, laikraščių neskaito, gerų pamokinių neklauso, o visą laiką eikvoja vien tik šokiams ir kitiems betiksliams pasilinksminimams. Kas blogiau, kad ir mergaitės taip pat neatsilieka nuo vaikinių.

Dabar ir aš turėjau progos šį-tą pasakoti. Senelis domei klausė. Aš sakiau, kad Lietuvos jaunime yra plačiai išsikerojusios blogos ydos, tai tiesa, bet-gi gyvenimas mums parodo, kad yra doros ir kilnaus jaunimo taip-pat. Štai, kad ir Pavasarininkai, kurie turi pasisavinę obalsį: "Dievui ir Tėvynei". Pavasarininkų organizacija yra jau išsikerojusi ir plačiai veikia. Retai kuriame bažnytkiemyje nerasi "Pavasario" kuopos. Taigi, tad Pavasarininkai savo veiklumu, uolumu ir gražiais pasielgimais patrauks prie savęs jaunimą. Reiškia, išgelbės tuos, kuriems grėsia pražūtis pavojus.

— Gal būti, bet aš jau nesitikiu sulaukti, — atsakė senelis. Daug dar metų prabėgs, kol visas Lietuvos jaunimas susipras, kol supras jog nuo jo priklauso tautos ateitis.

Saulutė tuo tarpu pasviro žemyn, oras atvėso. Atsisveikinęs su seneliu leidaus namų link.

K. Staknys.

—x—

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė.

NAKTI.

Naktis, juoda naktis!

Ji man ne paslaptis,

ir vos tik pabudau,

aš jos kelius matau.

Girdžiu duslius varpus;

tai jie vadina mus

į amžių amžius eit

lėtai, tai vėlei greit.

Jie baugūs, jie kurti.

Bet štai visai arti

priplaukia prie žmonių,

o žmonės bijo jų.

Naktis, juoda naktis!

O varpas gaudžia vis...

ir juodą spalvą skriodžia,

tai griaudžia, tai nuobodžia

melodiją sudaro.

Tiesiu sparnus aro

ir kartu su varpu

liūdnus garsus supu;

supu juos ir liūliuoju,

tylius aidus bučiuoju,

prašau aš jų daug kartų,

maldauju kad neverktų.

Jau pažvelgė rytys,

ir juodas debesys

įleido spindulį šviesos —

rytai tuoj suliepsnos,

plaukai saulutės išsities

ant tos juodos nakties.

Nuo jos karštųjų spindulių

ir aš su daina štai keliu

ir sveikinu ankstybą rytą

rasos karoliais nusagstyta.

24—IX—21.

—o—

Žagaras.

Pirmą Kartą.

—x—

Aš ieškojau kančios draugo

Ir klajojau debesyne,

Kad sielon skausmai įaugo,

Jausmai, mintys susipynė...

Net rengiausi pabučiuoti

Į karčiąsias mirties lūpas,

Pats likimui pasiduoti,

Bet sustojau — mainės ūpas,

Prisikėliau žaibo rytą

Pamylėjau; vien ieškojau,

Kur vargely laimė švito

Ir kančią dabojau...

Kur vargu vėjalis pūtė,

Kur dalužė man apkarto,

Sutikau tave, linksmutė,

Pirmą kartą...

Vyčiai, Atlikime Svarbiausį Uždavinį.

Kadangi spaustuvės steigimo reikalas organizacijoje jau buvo nunokęs, dėl to Devintasis Vyčių Seimas, priėjęs prie to klausimo, išrinko Komisiją, kad paruoštų projektą, kokiū būdu Vyčiai galėtų įsigyti nuosavą spaustuvę. Savo posėdy Komisija paruošė šitokį projektą, kuris Seimo pirmuoju skaitymu vienbalsiai liko priimtas. Tas projektas skamba taip: "Visoms Vyčių kuopoms paskirti kvotas sulig narių skaičiaus. Kuopos savo kvotas išpildys dvejopu būdu: aukomis arba paskola. Visos kuopos savo kvotas sukelia ne vėliau Naujų 1922 Metų. (Žiūr. "Vyčio" N. 11 (105), 1921 m., Protokolas L. Vyčių 9-tojo Seimo, pusl. 332—3).

Po Seimo tuojaus imtasi darbo: Komisija važinėjo, ieškojo tinkamos spaustuvės, o Centro Valdyba pagamino laiškus-atsišaukimus ir išsiuntinėjo visiems organizacijos nariams.

Įvykdžius senai lauktąjį sumanymą, t. y. nupirkus spaustuvę, ir Centro Valdyba ir Spaustuvės Pirkimo Komisija buvo pilnos vilties, kad Vyčiai, tiek daug pasidarbavę Bažnyčiai, tiek aukų sudėję Tėvynės reikalams ir tą organizacijos skolą — \$10,000.00 — į dulkes sumuš dar pirm Seimo nuskirto laiko. Paskelbta kuopoms kvotos, kurios, palyginus su reikalo svarba, atrodė nedidelės.

Imant domėn, kad, įsisteigus nuosavą spaustuvę, organizacijai padaryta didelis plusas gerumo, parankumo ir kitais žvilgsniais, agitacijos paskolos reikalu per organą kaip ir nereikėjo. Tačiau nei vienas "Vyčio" numeris neišėjo, kuris nebūtų priminęs ir neparaginęs kuopų stengtis, kaip galima greičiau, išpildyti savo kvotas. Negalima sakyti, kad tie paraginimai būtų palikę tuščiais balsais. Kai-kurios kuopos, pav. 5, 16, 36 ir 100 suaukojo, suskolino net kone dvigubai tiek, kiek buvo paskirta kvotai; veikia ir kitos kuopos, tačiau iš žemiaus telpančio surašo matosi, kad daugelis kuopų lig šiol dar nepriuntė nei vieno dolerio.

Jeigu visos kuopos, kurių sarašo stulpelyje "Priisuntė" nieko nėra, būtų priisuntusios nors pusę savo kvotos, šandie Centro Valdybai nereiktų sukti galvų: kur čia reikės gauti pinigų, kad, einant sutartimi, balandžio 1 d. atmokėjus notą 3000 doi sumoje! Viena, ir tai gal nepilną, tūkstantuką sugraibys spaustuvė iš savo uždarbio, kuris dideliu triūsu tapo padarytas. Bet kur kitu? Rišk galvosukį kaip nori, o atsakymą randi vis tą patį — kuopose.

Gerbiamieji, kaip sau norite, bet šis reikalas yra didelis ir rimtas ir ne vieno asmens, ne vienos kuopos, bet visos Vyčių organizacijos. Kai-kas spėlioja, kad iš kai-kurių vietų neplaukia aukos, paskola dėl to, kad Vyčių Centras įsikūrė ne ten, kur norėjo tos apylinkės kuopos. Jeigu tie spėliojimai turi pagrindo, tai verta pastebėti, jog spaustuvė steigta ne tam, kad organizacijai būtų dar vienas rūpestis daugiau, kaip ją išlaikyti, bet tam, kad organizacijai būtų geriau; kad tos pinigų krūvos, kurias kasmet išduodame už spauzdinimą organo ir kitų poperių, dokumentų, reikalingų Centrai, neitų svetimiems, bet paliktų mūsų pačių įstaigoje; kad visokie spaudos darbai kuopoms būtų atliekami be didelio pelno, reiškia pigiau; galiausiai, kad Vyčių spaustuvė būtų viena žymiausių šviesos versmių, iš kurios plūstų ir plistų po visas Amerikos lietuvių kolonijas prikščioniška-katalikiška spauda: knygos, brošiūros. Jeigu Vyčių spaustuvė būtų buvus steigiamą kur kitur ir tokia, kokią dabar turime, būtų reikėję išdėti mažiausia \$15-17,000.00. Tą sumą taip-pat būtų reikėję kuopoms sudėti ir, be to, paskui rūpintis jos išlaikymu. Dėl to Spaustuvės Komisija ir Centro Valdyba, pirkdama spaustuvę, žiūrėjo labiau į vietą, kur didelis galima būtų daryti taip sakant biznis, nes kiekvienas protingas pramonininkas taip daro. Ir neapsirikta. Nurodykit, gerbiamieji, kitą tokią vietą, kur spaustuvė su keturiais darbininkais, kuriems algos mo-

kama sulig unijos nustatyto tarifo, per šėšis mėnesius padarytų pelno tūkstantį dolerių! Šis faktas sumuša visus tuos manymus, kad Vyčių spaustuvė reikėjo steigti kur vienų ar kitų manoma, kad tuo ar kitu žvilgsniu ten būtų buvę geriau.

Pasakę, kas reikėjo pasakyti del viršui paminėtų spėliojimų, grįžtame prie to, jau daug kartų išreikšto prašymo: kuopos nevilinkite savo kvotų.

Daugelio kuopų kvotos taip mažos, kad vienas surengtas vakaras kartais atneša daugiau pelno. O kiek kuopos surengia vakarų? Jeigu kiekviena kuopa būtų surengus po vieną vakarą išpildymui savo kvotos, daug kuopų būtų įpinta tan garbingan vainikan, kurį šiandie sudaro vos kelios.

Del to, visos kuopos subruškite tuojau, šiandie, nelaukdamos ryt dienos ir nenurinkite tol, kol nebus išpildytos kvotos. Nes iš kur-gi imsime tų pinigų, jei kuopos, nariai, neaukos, neskolins. Svetimi-gi neduos, nesirūpins mūsų organizacijos reikalais.

Taigi atlikime savo šventas pareigas, atlikime tuojau!

Žemiau telpa sąrašas, parodantis kuopų kvotas, kiek kurių jau prisiūsta ir kiek da trūksta. Tokį sąrašą skelbsime organe tankiai, kad visa organizacija matytų, kaip kurios kuopos stovi paskolos reikale.

Liet. Vyčių Kuopos	Kvota	Prisiunt.	Trūks.
Montello, Mass.	\$190.00		
Leviston, Me.	95.00	75.00	20.00
Philadelphia, Pa.	125.00		
Chicago, Ill.	410.00	590.00	
Chicago, Ill.	320.00	100.00	220.00
Hartford, Conn.	177.00	50.00	127.00
Waterbury, Conn.	248.00		
Chicago, Ill.	195.00	60.00	135.00
Athol, Mass.	180.00		
Homestead, Pa.	188.00		
New York, N. Y.	50.00		
Chicago, Ill.	260.00	401.00	
Cicero, Ill.	220.00	135.00	85.00
Wilkes Barre, Pa.			
Chicago, Ill.	410.00	590.00	
So. Boston, Mass.	210.00	60.00	
Cambridge, Mass.	180.00		
Baltimore, Md.	380.00		
Nashua, N. H.	105.00	37.00	68.00
Melrose Park, Ill.	50.00		
Philadelphia, Pa.	55.00		
Chicago, Ill.	310.00	16.00	294.00
Cleveland, Ohio	550.00	79.00	471.00

Liet. Vyčių Kuopos	Kvota	Prisiunt.	Trūks.
Worcester, Mass.	255.00		
Norwood, Mass.	100.00		
Spring Valey, Ill.	40.00		
Newark, N. J.	100.00	10.00	90.00
Forest City, Pa.	90.00		
Edwardsville, Ill.	90.00		
Montreal, Canada	70.00		
Chicago, Ill.	95.00	50.00	45.00
Chicago, Ill.	195.00	325.00	
Kenosha, Wiss.	125.00		
Minersville, Pa.	67.00		
East St. Louis, Ill.	75.00		
Brooklyn, N. Y.	120.00		
Grand Rapids, Mich.	180.00		
Vandergrift, Pa.	65.00		
Waukegan, Ill.	235.00		
Springfield, Ill.	290.00		
Brooklyn, N. Y.	90.00		
Sheboygan, Wis.	125.00	3.00	87.00
Elizabeth, N. J.	80.00		
Indiana Harbor, Ind.	125.00	10.00	115.00
Paterson, N. J.	60.00	5.00	55.00
Pittsburgh, Pa.	5.00	5.00	
Wanamie, Pa.	121.00		
Pittsfield, Mass.	10.00		
Lawrence, Mass.	130.00	25.00	105.00
Detroit, Mich.	355.00		
St. Louis, Mo.	76.00	34.00	42.00
Gary, Ind.	161.00	77.50	85.50
Chicago, Heights, Ill.	65.00		
Westville, Ill.	190.00	10.00	180.00
Du Bois, Pa.	100.00		
Harrison, N. J.	70.00	3.00	67.00
Bloomfield, N. J.	20.00		
Niagara Falls, N. Y.	60.00		
Rochester, N. Y.	90.00		
Dayton, Ohio	190.00		
Akron, Ohio.	90.00	11.00	79.00
Amsterdam, N. Y.	132.00	225.00	
Detroit, Mich.	200.00	4.70	195.30
Providence, R. I.	50.00		
Mahanoy City, Pa.	250.00	65.00	185.00

I. S.

Mes visi esame Likimo tvėrėjais, dirbanti šiuose Laiko sienose; vieni su milžiniškais darbais kiti su eilėmis papuošimu.

Longfellow.

Palaiminimai.

Palaiminimai laukia dorų darbų, ir nors vėlai, vis-gi užtikrintas atlyginimas juos pasaka.

A. Vaičiūnas.

Iš Mano Dienyno.

(Birželio 5 d.)

I Š pat ryto saulė bėrė šviesius ir karštus spindulius, lyg norėdama parodyti savo galę: aš saulė ir jūs turite būti mano įtakoje, nes kitaip išnaikinsiu gyvybę ant žemės: žemė išdžius ir nyks gyvybė.

Šiandie nepaprasta katalikų moksleivių diena. Vakar padarę atgailą už savo prasižengimus, šiandie vienijas su Tuo, Kuris valdo pasaulių pasaulius; Kuris sutvarkė žvaigždžių kelius, įkūrė žmogui žemėje sąlygas gyventi ir vystyties.

Bažnyčioje anksti rytą jau besimokinančioji jaunuomenė meldžias ir daro atgailą. Atvykę iš tolymesnių kaimų moksleivių tėvai ir giminės, šluosto džiaugsmo ašaras: nenuėjo tas triūsas niekais. Nurimo širdis, nes nereikės jam drebėti išleidžiant jaunuolį mokslo ieškoti ir naujas gyvenimo sąlygas, kur daug susispietę negerų nedorų žmonių, ieškančių tyros širdies, kad ją suteršus ir tą jauną žmogų išvedus iš doros kelio. Šiandie tėveliai džiaugiasi, nes mato kad įdiegtas tikybos žiedas anaipol nedžiūsta. Čia susibūrus tikinčioji moksleivija iškėlė vėliavą: Kristus ir Tėvynė!

Giesmė naikina užsilikusius širdyje blogų įpročių apsiareiškimus, o malda, iš gilumos širdies, saldina smūgius ir naštas šios žemiškos kelionės.

Bet šiandie pasaulis įsiuto. Tūkstančiai gyvybių naikinama ir dedama ant tėvynės aukuro, kad apgynus tą brangią šalį, kur paukšteliai taip gražiai gieda, kur laukai kvepia, kur graži gamtužė augina žiedus ir — kad toje širdy užsiliktų tas brangus Mokslas, kuris taip pamylėtas jautrios lietuvio širdies.

Meldžiasi jaunuomenė, būsiantieji tautos vadai. Bet... žiūri, kad tarpe jų nebėra žymiausių, labiausia pasišventusių draugų, kurie skelbdami savo idėjas buvo kankinami kalėjimuose, gąždinami dinamitu, šaudomi. Nebėra jų tarpe mūsų. Bet kur jie? Gal jau persisvėrė gyvenimo sukury užmiršdami savo įsitikinimus?

— Ne.

Štai tylūs, su daugybe kryžių, platūs kapai, amžino atilsio vieta.

Štai kur tie draugai, kurių nematyti šios jaunuomenės tarpe.

Ir, liūdnais veidais "Dievas mūsų apgynėjas" giedodami eina jų atlankyti ir prižadėti nuo šio kelio neatsitraukti.

Sučiuolbo vienas, kitas beržynuose svruonėliuose paukštelis pamatęs procesiją.

Susijungė, susiliejo gamtos ir žmonių giesmė, malda į vieną sutartinę.

Amžiną atilsį duok draugams Viešpatie, o likusiems kantrybės ir ištvėmės.

Ir aš meldžiuos, nes jaučiu, kad mes — vienas kūnas, viena siela.

Tarpe tų brangių sielų mano širdis, mano dvasia, mano visa esybė.

Visumet aš žinau, kad kiekvieną iš mūsų laukia kapas.

Taigi, aukštyn širdis, nusivalykime žemės purvą, nes ne tas mūsų kelias, kurio galas matosi, — mūsų kelias ten, kur žmogaus protas persilpnas suprasti.

Mes jaučiame ir einame tvirtai, be baimės, nes mūsų kelias — tikras kelias.

Dirbkime, kad paliktume ženklą — darbo. Senai supratau, kad gyventi sau neverta.

Džiaugiuos matydamas mano kelio bendrakeleivius, taip skaitlingam būryje.

Mano meilė, mano širdis su jumis!..

Nerimastis.

Nerimastis visados yra blogo būdo.

Plautus.

Geriausia Pazintis.

Antras po gerų draugų geriausia pažintis yra su geromis knygomis.

Žmogus.

Aš drįstu daryti kas pritinka žmogui. Kas drįsta daugiau, nėra žmogus.

Bibliografija ir Kritika.

Ideja ir Darbas: Lietuvos Šaulių žodis Amerikiečiams. Pustl. 84. Lietuvių Spaustu-
vė "Lithuania" Klaipėdoje, Didž. Smėlių
g-vė 13.

Lietuviai Amerikoje daug aukavo Lie-
tuvos Šauliams ir aukos dar nesustoję —
vis tebeplaukia iš duosniųjų amerikiečių.
Todėl jie ir trokšta išgirsti bent žodį iš
savo brolių Šaulių lūpų. Šauliai tą gerai at-
jautė ir tam tikslui išleido šią knygele, ku-
rios viršelį puošia jauno mūsų dailininko
Jomanto vinietė ir, kurioje telpa "Amerikos
Lietuviams Šaulių Sąjungos Padėkos Žo-
dis", Toje širdingoje padėkoje Lietuvos
Šaulių Sąjungos Centro Valdyba Amerikie-
čiams ištaria: "Tuo laiku, kai buvo grumta-
si su daug kartų skaitlingesniais ir stipres-
niais priešais, kai ilgais šimtmečiais laukta
ir jau įkūnyta Lietuvos Laisvė ir Nepriklausomybė buvo dideliausiam pavojui, — tuo
laiku Jūs, Broliai Lietuviai Amerikiečiai,
savo duosnia ranka ir pritarimu sustiprinot
mūsų ilstančią dvasią ir sutvirtinot mūsų jė-
gas ir pasiryžimą; aukaudami Šauliams ir
apskritai Tėvynės gynimo reikalams, Jūs to-
li nuo kovos laukų būdami, pasiekėt žiaurų
priešą ir uždavėt jam daug skaudžių smū-
gių; Jūs savo gausiomis aukomis pagreitintot
Šaulių Sąjungos išsivystymą į didelę ir ga-
lingą organizaciją. — Šiandien skaitlingi
Šaulių būriai tvirtai stovi Tėvynės Nepri-
klausomybės sargyboje ir su jais labai rim-
tai skaitosi paskutinis ir atkakliausias Lie-
tuvos priešas — Lenkas, kuris jau kartą
kreipėsi net į Paryžių ir Londoną, prašyda-
mas iš ten spaudimo, kad Šaulius nuginkluo-
tų; bet tai bergždžias lenkų darbas, kuris
mums, Šauliams, tik priduoda daugiau drą-
sos ir pasiryžimo. — Naudojantis gal būt
tik laikina atsikvėpimo valanda, Lietuvos
Šaulių Sąjunga taria Jums, Broliai Lietuviai
Amerikiečiai, už gausias aukas ir moralinę
paspirtį nuoširdų ačiu" (p. 6).

Ir neveltui ištarta minėtas viešas
"AČIU", nes iš "Alfabetinio sąrašo aukavu-
sių L. Š. Sąjungai Amerikos Lietuvių ir Ko-
lionijų" (54—83), dasiziname, kad iki bir-

želio mėn. 1921 m. vien amerikiečiai auko-
mis jiems prisiuntė 4, 043,577 auksinų ir su-
moje \$583.00 amerikoniškais doleriais. Tai
stambi auka. Tačiau iš "Pastabos", tilpu-
sios 84 puslapy, matome, kad tai ne visos
dar aukos. Pažymėta tik 1920 metų ir 1921
m. pradžioje sudėtosios aukos. Pradedant
1922 m. L. Š. S-gos Centro Valdyba prizada
visas kitas gautas aukas iš 1921 m. patiekti
Amerikiečiams atskirame knygos leidiny.

Knygutė "Idėja ir Darbas" be įžangos
telpa dar sekamieji straipsniai: "Šaulių Są-
jungos gimimas Kaune (8—13); Trumpa
Lietuvos Šaulių Sąjungos Istorinė Apžval-
ga (14—22); Lietuvos Šaulių Sąjungos Už-
daviniai (23—36); Šaulių žodis abejojan-
tiems (37—44); L. Š. Sąjungos įstatymas
(45—46); Šaulių S-gos statuto projekto pa-
matiniai dėsni (47—48); Lietuviams Ame-
rikoje kaip kurti Šaulių Būrius (49—53).

Pp. 54—83 telpa alfabetinis surašas
aukavusių Amerikos lietuvių ir kolionijų
Lietuvos Šauliams. Čia-jau klaidų tai devy-
nios galybės. Miestai ir aukavusiųjų pa-
vardės klaidingai atspausdinta. Tur-būt
gautus surašus iš Misijos klaidingai apturė-
ję, kitaip ir negalėję (be klaidų) atspausdin-
ti. Tačiau kiti tieji straipsniai tas klaidas ati-
taiso teikdami malonaus įspūdžio, didelės
meilės ir prisirišimo prie mūsų Tėvynės
Lietuvos ir priduodami drąsos ir galės ne
tik aukoti, bet ir ginti nuo priešų numylėtą
mūsų tėvų šalį.

Knygutės "Idėja ir Darbas" puslapiu
gausiai papuošti gražiais paveikslais iš Lie-
tuvos Šaulių gyvenimo, veikimo, žygių ir
darbuotės. Dar-gi teikia daug gražios mede-
gos. Kiekvienas Šaulių rėmėjas negali be
jos apsieiti. Joje suras daug kilnių obalsių,
pasiukavimo ir ryžimosi ginti Lietuvą. Nun-
gi, kumet lietuviai džiaugias Lietuvos Ne-
priklausomybe, kiekvienas privalo taip-gi at-
siminti, kad Lietuvos Šauliai daug kuomi
prisidėjo prie tosios Nepriklausomybės ap-
turėjimo ir Lietuvos Laisvės iškovojimo.
Ir, jeigu kiltų bent koki abejonė apie Šau-
lius, pirma teperskaito šią knygutę "Idėja

ir Darbas" arba "Šaulių Vadovas", o be abejonės persiims kilniais jų obalsiais ir karžygingais darbais, o kitus paragins prie aukų dėjimo karžygiams Lietuvos Šauliams.

Samata.

"Lietuva" — P. Rusecko leidinys. Reginių ir paveikslėlių albumėlis. VI-se serijoje.

Kas-gi gali prilygti Lietuvos krašto ir jo gamtos grožiui? Lietuvui, rods, nėra kito panašaus krašto, išskyrus jo Tėvynę, kuri ištikrųjų yra viena gražiausių pasaulio šalių. Lietuvis gi, atsiskyręs ir gyvenęs svietimoje žemėje, ilgiasi ir nekantriai laukia, kada suras progos grįžti į Lietuvą ir vėl joje apsigyventi ir ramiai ir linksmi leisti savo gyvenimo dienas.

Piliečio P. Rusecko leidinys su įvairiais Lietuvos reginiais ir paveikslėliais pasigėrėjimu ir malonumu bus sutiktas čia Lietuvos išeivių, kurie turėdami juos po ranka vaizduos atmintyje brangią ir numylėtą Lietuvą.

Kiekvieno albumėlio serijoje telpa po 12 reginių bei paveikslų iš įvairių Lietuvos vietų atviručių pavidale. Čia dėl žingeidumo paminėsime kiekvieno reginio vardus, kad skaitytojai, tikimės, domėdamiesi, nepasitenkins vien tik jų vardais, bet kiekvienas sau stengsis įsigyti visą albumėlį.

Negalima taip-gi nepatėmyti, kad prie daugelio reginių-paveikslėlių, apart vardų, yra pridėtos ir trumpos istorijos žinios.

Ir taip visas albumėlis talpina savyse kančius reginius-paveikslėlius:

I SERIJA. — 1). Iš Gedemino kalno bokšto Vilniuje: kairėj turtinga italų skulptūra Šv. Petro bažnyčia Antakalnio kalnuos, vidury pilies bažnyčios griuvėsiai, dešinėj trijų kryžių kalnas. 2) Kedainiai, buv. reformatų kultūros centras; synodai nuo 1691 m.; dvaro reformatų bažnyčioj pamaldos buvo lietuvių kalba. Dabar kariuomenės ligoninė. 3) Klaipėdos uosto kampelis. Per pačią Klaipėdą jūron įteka Dangos (Akmenės upė). 4) Astravo (Biržų) rūmai iš parko pusės. Garsiųjų Tiškevičių, valdžiusių keliasdešimt dvarų, sodyba, viena buv. lenkystės tvirtovių. 5) Veliuona. Bažnyčią pastatė Vytautas 1421 m. Prezbitieriumas esąs

ant pagonų šventyklos liekanų. Čia buvo deivės Vėlionos žinyčia. 6) Subato bažnyčia Latvijoje; parapijonys daugiausia lietuviai. Subatą iš bolševikų atvadavo lietuviai. 7) Tatulos slėnis ir Pabiržė. Čia, maž-daug, prasideda didieji gipso bei kalkių sluogsniai, su požeminėmis upėmis, ežerais, didžiulėmis išgriuvusiomis ir naujai griuvančiomis duobėmis. 8) Skapiškis (Rokišk. ap.). Blai-vybės paminklas iš vysk. Valančiaus laikų (1863 m.). Pastogėj įmūrytų butelių dugnai. 9) Kaunas. Įgulos bažnyčia ir priešais karo mokykla. 10) Sudeginti Šiauliai (žiūrint iš bažnyčios bokšto). 11) Palanga. Kurhauzas. Aplink senas parkas. 12) Biržų turgavietės. Biržai Agluonos ir Apaščios santakoje. Biržų apylinkė įdomi geologijos žvilgsniu: dideli sluogsniai gipso, kreidos, daugybė didžiulių duobių, į žemę sueinantis upelis Požemis ir tt.

II SERIJA. — 1) Kaunas. Laisvės ažuolai (aptverti), pasodinti 1920 m., geg. 15 d., Steig. Seimo sušaukimui paminėti. 2) Vilnius. Reginys į Panėrius. 3) Nevėžis ties Raudondvariu. Nevėžis 190 kil. ilgio, labai gili; Ganzos laikais ja plaukiojo laivai; buvo rubežiumi tarp Lietuvos ir Žemaičių kunigaikštystė. 4) Pabiržė (Rastauskinė); didelė bažnyčia ant augšto Tatulos kranto. 5) Palanga: jūros "tiltas" (nenusisekęs uostas), apie 1880 m. pastatytas. Palangos uostas (prie Šventosios) pirmą kartą paminėtas 1466 m. 1701 m. švedai uostą akmenimis užvertė. 6) Girstupio (A. Mickevičiaus) slėnis palei Kauną. 7) Pandėlis (Rokiškio ap.) 1831 m. rusai čia sumušė mūsų sukilėlius, Terleckio vedamus. 8) Dvaras palei Subato (Ilukštos apskr.), kur buvo kovų lietuvių su bolševikais. 9) Nevėžio slėnis žiūrint iš Raudondvario bažnyčios griuvėsių. 10) Didelis slėnis Dusėtų apylinkėje. 11) Biržų miesto kampelis. Biržai buvo Radvilų, labiausiai priešinusiujų prieš Uniją magnatų, sostinė. 12) Raudondvario parkas, vienas gražiausiųjų Lietuvoje; Raudondvaris Nevėžio ir Nemuno santakoje. 1405 m. Raudondvaryj kryžiuočiai pastatė stiprią tvirtovę.

III SERIJA. — 1) Palanga. Birutės kalnas. Birutė — Vidimundo duktė, Praurimos

vaidiliūtė. 2) Malūno tvenkinys Kedainių parke ant Datnavelės upės. Į Nevėžį ties Kedainiais įteka dar Obelė ir Smilga. 3) Ežerėlis didžiajame slėnyje tarp Dusetų ir Avilių. 4) Astravo (Biržų) rūmai iš ežero pusės. Čia buvo nemažas etnologinis rinkinys iš Biržų apylinkės, biblioteka bei muzejėlis. 5) Palanga, Audringa jūra. 6) Naglio kalnas prie Palangos. Palangiškiai pasakoja: "Naglis atlėkdavęs iš jūros, plėšdavęs, draskydavęs žmones ir vėl jūron sugrįždavęs. Tų pėdavęs ant šio kalno..." (Palygink dainą: "vyrai barzdoti, vyrai iš jūrių...") 7) Salos, Rokiškio ap. Bažnytkiemis ir miestelis saloj. 8) Naradavo dvaras Biržų valščiūje. Laukuose yra daugybė duobių, kurios darosi, vandeniui gipsą išplovus. Matomas ežerėlis ir-gi pasidaręs žemei įgriuvus. 9) Palanga. Vėjo draskomos kopos liekanos. 10) Dusetų bažnyčia, pastatyta 1520 m. 1774 m. ji pertaisyta. D. Sartų ežero pakrantė. Iš čia išteka Šventoji. D. apylinkės garsios savo grožybėmis. 11) Palanga. Parko kampeilis. 12) Palanga. Besiveržianti vilnis iš po jūros tilto.

IV SERIJA. — 1) Kaunas iš Vytauto kalno. Iš šios vietos, kaip spėjama, jaunutis Vytautas žiūrėjo į kryžiuočių deginamąjį Kauną ir jiems pagiežą prisiekė. 2) Pažaisliu (Kamenduliu) bažnyčia netoli Kauno. Viena gražiausiųjų bažnyčių Lietuvoje, pastatyta 1662 m. Vokiečiai okupacijos metu iš jos išplėšė turtų už apie 1½ milij. auks. 3) Bernadinų sodne Vilniuje. (Mūsų karininkas kalbasi su prieglaudos vaikučiais, lenkams pirmą kartą iš Vilniaus pasitraukus). 4) Nemunas ties Pažaisliais. 5) Vėliuona, kunigaikščio Vytenio įsteigta; dešinėj Gedimino kalnas (pilekalnis); 1333 m. kryžiuočiai, paėmė pilekalni, pastatė pili. 1338 m. Gediminas ją atėmė. 1357 m. lietuviai čia sumušė kryžiuočius; 1404 m. žemaičiai antrą kartą pili paėmė. 6) Palanga. Kona. 7) Skaniškis. Rokiškio ap. Vyskupo Valančiaus blaivybės natinimo paminklas (prie prėdo). 8) Žydintis sodnelis Girstupio slėny palei Kauną. 9) Kretinga. Akmenės (Dangos) nakraščiuos. Bažnyčioj gal didžiausi visoi Lietuvai varonai: seni klioštoriaus rūmai. 10) Dusetos 5 ežerėliai didžiajame slėny. Iš-

viso čia keliolika įvairaus didumo ežerų bei ežerėlių. 11) Palanga: bekylanti audra. 1409 m. žemaičiai ties Palanga smarkiai sumušė kryžiuočius ir pareiškė klausysią tik Vytauto. 1831 m. Jagelavičius čia sumušė rusus. 12) Biržų pilies griuvėsiai. Žymiausių Biržų valdovų buvo kunigaikštis Janušis Radvila; jis XVII amžiuo ilgai kovojo už Lietuvos atskirimą nuo Lenkijos.

V SERIJA. — 1) Pilies bažnyčios griuvėsių likučiai Gedemino kalne Vilniuj. 2) Raudondvario bažnyčios griuvėsiai. Nemuno ir Nevėžio santakoj. Bažnyčia statyta italo Achinio pradžioj XIX šimtm.; ją sugriovė rusai. 3) Gelžkelio tunelis (apie 1½ kilom. ilgio) šalia Kauno, Nemuno pakrantėj. 4) Sudeginti Šiauliai. 5) Į Biržų pilies pylimą! Biržų pilis vienas gražiausiųjų kampelių Letuvoje. 6) Biržų pilies griuvėsiuose; pilis išgriauta švedų kare 1704 m. Kedainių dvaras. 1650 m. čia įsteigta spaustuvė, kurioj išspausdinta daug lietuvių knygų. 8) Nemunas ties Petrašiūnais, Kauno apskr. Prie Petrašunų smiltynuose randama liekanų iš rašyto akmens gadynės. 9) Biržų pilies griuvėsiuose. 1603 m. Katkus surengė čia lietuvių kariuomenę, su kuria visai sunaikino daug stipresnę švedų kariuomenę ties Kirchholmu Latvijoje. 10) Vilnius žiūrint į Šiaurę nuo karo mokyklos bokšto. 11) Balt-ežerio (Weissensee) dvaras Ilukštos krašte; čia buvo smarkių kovų lietuvių su bolševikais. 12) Nemunėlio Radviliškio reformatu bažnyčios griuvėsiai. N. Radviliškis įsteigtas 1584 metuose.

VI SERIJA. — 1) Klaipėda žiūrint iš Smėlio Karčiamos (kopų) kranto. Kalavijininkai 1252 m. čia pastatė pirmąją pilį. 2) Kedainių rūmai. 1625 m. čia įsteigta reformatų mokykla virtusi garsiuoju liceumu. 3) Palanga. Audrai siaučiant. (Jūros tiltas). 4) Nemunas ties Zapiškiu. Šakiu ir Panevėžio gimnazijų ekskursijų susitikimas. 5) Kaunas. Respublikos Prezidento rūmai. 6) Ežerėlis Dusetu apylinkėj. 7) Sudeginti Šiauliai. 8) Palanga: gintarauja. Juodose, iš jūros išmestose samanose ieškoma gintaru; toliau matyti kopos. 9) Ežerėlis Kretingos apylinkėj. 10) Pasvalys, Lavenos ir Svalios santakoje; garsus sieros gydomasai

šaltinis. 11) Mituvos ežeras su gražia Alkos sala šalia Skapiškio (Rokiškio ap.); sakoma senovėj čia dievų aukuro būta. 12) Palanga. Birutės kalnas. Birutė mirė 1416 m.

Tokie tai, "Lietuvos" albumėlio reginiai-paveikslėliai. Ir ištikrųjų džiaugiamės jų susilaukę. Gi pilietį Rusecką reikia pasveikinti, kaip iniciatorių, kurs savo reginiais ne tik primena mums Lietuvą, bet skatina dar labiau ją pamylėti ir, rods, kas-žin-kas

traukte-traukia grįžti į ją atgal.

Leidinys — gražus, bet-gi reikia pasakyti, kad dar nepilnas. Stoka matyt reginių iš Dubysos krantų, Ežerėnų apylinkių, Vilniaus pasvaiščių ir d. k. Tačiau, tikimės, kad su antru bei trečiu leidiniu Lietuvos reginių-paveikslėlių albumėlis bus papildytas ir patenkins kiekvieną.

A. Tam—as.

Liet. Kat. Jaunimo "Pavasario" Sąjungos Veikimo Apžvalga.

Lietuvių Katalikų Jaunimo "Pavasario" Sąjungos istorijos pradžia siekia 1911 metų, kumet Lietuvoje Lietuvių Katalikų Mokytojų Sąjunga susitvėrė. Minėtosios Sąjungos Įstatų III paragrafe raidė "b" skelbia: "nešti mokslą, sutinkantį su tikėjimu ir dora, organizuojant sodžiaus jaunimą".

Lietuvos jaunimas, ilgą laiką žiaurios rusų letenos slėgiamas, negalėjo atatinamai lavintis ne tiktai tautiniai, bet ir tikybiniai. Tas jų neišlavinimas tyros Lietuvių jaunuolio, ar jaunuolės sielos nei kiek nebuvo sudrumzdęs, nes jis, savo tėvų tikyba ir papročiais išauklėtas, buvo giliai tikintis ir labai doras; šitos tai jaunimo ypatybės kaip tik ir buvo jam akstinas tose srityse kas kartą pirmyn eiti, savo protą šviečiant, valią tobulinant, ir tt., kas tik doromis draugijomis atsiekti tėra galima. Todėl ir Lietuvos katalikų jaunimas pats veržtė veržėsi organizuotis.

Be to ypatingai skubiai organizuotis šios priežastys vertė. Vėl kas kartą didėjanti rusų caro priespauda, kurios tikslas buvo nutautinti Lietuvos, kaip ir, aplamai, visų buvusios rusų imperijos pakraščių, gyventojai, pradėdant nuo moksleivių, kurie, jų nuomone, patys savo kalbos išsizadėję, ir mūsų sodžių jų pusėn palenktų. Rusai visur savo cerkvių ir mokyklų daugybę steigdami, sykiu tikėjosi ir katalikų tikybą iš žmonių širdžių išplėsti, o savo stačiatikybon pravoslavijon patraukti.

Bet iš rusų pusės tiesioginis pavojus ne grėšė, svarbiausia tai tas kad mūsų moksleivijos dalis, rusų mokyklų, ypač aukštesniųjų, materializmo raugu užsikrėtusi, ėmė daryti pastangų tą netikėjimo raugą mūsų sodžiaus jaunimo tarpe skliesti. Tas jau buvo galutinas o drauge ir vienas stipriausių pulsų eiti doram katalikų jaunimui pagelbon prieš bedievybės bangas kovoti padėti. Bet laikai vis tiek labai buvo sunkūs. Nežiūrint nepersenai įvykusios Rusijos revoliucijos (1905 m.), rusų caro režimas vėl ėmė viršų ir by kokios organizacijos buvo be galo varžomos, ar net ir visai draudžiamos. Vienintėlis būdas organizuoti jaunimas buvo laikraščiais. Todėl 1912 m. Katalikų Mokytojų Sąjungos Valdyboje šis klausimas buvo plačiai apsvarstytas ir laikraštis nutarta įkurti. Duota jam vardas "Pavasaris", kaip jaunystės simbolis.

Tuoju išrinkta tapo Redakcijos Komisija. Del lėšų kreiptasi į Šv. Kazimiero Draugiją, kuri per savo Iždininką kun. Dogelį sutiko paskolinti 500 rublių. Redakcijos Komitetas tarp savęs šią sutartį padarė:

"Kaunas, 1912 m., gegužės mėn. 2 d., mes, žemiau pasirašiusieji: Teresė, Viktoro duktė, Kobelinskaitė, Jadviga, Stasio duktė, Stanelytė, Justina Mato duktė, Kampaitė, Uršulė, Jono duktė, Bruškaitė, Kazys, Kazio sūnus, Černius, Mykolas, Mykolo sūnus, Antanaitis, ir kun. Paulius, Juozo sūnus,

Dogelis, pradedam leisti Kaune lietuvių kalboje mėnesinį laikraštį "Pavasaris" šiomis sąlygomis:

1) Visi "Pavasario" leidimo dalyviai prisiima pareigą lygiai padengti galimus nuostolius ir lygiai dalintis galimu pelnu;

2) Visi dalyviai iš savo tarpo išrenką p. Teresę Kobelinskaitę atsakomą Redaktorių — Vedėją ir p. Uršulę Bruškaitę įgaliojama vesti minėtojo laikraščio Administraciją;

3) Išrinktoji vesti "Pavasario" Administraciją p. Bruškaitė turi teisės visus pinigų ateinančius "Pavasario" Redakcijon padėti bankan arba skolinamaj taupomojon kason "Pavasario" Redakcijos vardu;

4) Norinti pasitraukti iš Administracijos, arba iš tarpo laikraščio dalyvių, privalo apie tai raštu pranešti kitiems dalyviams ne vėliau kaip mėnuo ir neturi teisės atiduoti kitam savo balsą be sutikimo kitų dalyvių;

5) Išėjęs iš bendrovės arba numiręs, jojo įpėdiniai neturi teisės reikalauti sau pelno dalies;

6) Išstojančio arba mirusio dalininko vieton, kiti dalininkai turi teisės priimti naują dalininką virš išdėstytomis sąlygomis;

7) Visi klausimai rišami paprasta balsų dauguma".

(Eina parašai).

1912 m. gegužės mėn. 10 d. išeina pirmas dviejų spaudos lankų, puslapių 32 "Pavasario" numeris. "Pavasario programa keturius pamatinius būsimosios "Pavasarininkų" Organizacijos dalykus lietė: tikėjimą, dorą, tautybę ir mokslą. Toj pakraipoj ir buvo vedamas "Pavasariš". Redakcija vedamajame straipsnyje tą sunkų, bet garbingą ir kilnų jaunuomenės auklėjimo ir organizavimo darbą paveda Dievui, prašydama Jojo palaiminimo šiomis Adomo Jakšto eilėmis:

"O Tu Dieve Visogalis
Laimink dirvą mūsų jauną
Te nedygsta joj kūkalis
Te kruša jos neužgauna".

(Bus daugiau).

Jaunimas Lietuvoje.

Lekėčiai (Šakių apskrities). Iš tos apylinkės yra daug išėję Amerikon jaunimo. Bet nei vienas neparsiuočia, taip man rodos, nei vieno laikraščio. O, gaila. Tame valščiuje yra 6 mokyklos. Tik viena mokykla yra katalikiška. Tai labiausia nesusipratęs dvasiniuose dalykuose kampilis. Dora jaunimo tarpe apgailėtina. Yra atsitikimų, kurių čia ir rašyti būtų skaudu. Šiaip jau daug kas padaryta ir dar daroma. Baidgiama taisyti dvikompletė mokykla, yra lentpiuvė su malūnu, didelis kooperatyvas su gražia trioba. Bet vis dėl to doros sritytas garbės nedaro. Buvo manyta įkurti "Pavasario" kuopą. Bet ir liko sumanymu. Kuro kaime yra mokykla. Dirba mokytoja Ona Naujokaitė, katalikė. Ji yra įsteigus ir vakarinius kursus suaugusiems. Juos lanko 40 asmenų. Čia reikia gerų vadų.

Mok. Br. Paukštys.

Lukšiai. (Šakių apks.). Bažnyčia karo apardyta — pataisyta. Yra didelis "Žiburėlio" draugijos namas, kur daroma visų krikščioniškų draugijų susirinkimai. Žmonės jau susipratę. Mat, čia virė be galo didelė kova tarp katalikų ir bedievių arba žydėlio Trockio bernų. Dar galutinai ji ir nepasibaigė ir nepasibaigs, mat, šėtonas nenustojo savo veikės.

Jaunimas ir gi veikia. Daug jaunimo iš visos parapijos lanko Šakių gimnaziją. Pareina nemažai laikraščių. Ir Američiai, broliai nepamiršta mūsų (Vytiš Lebedzinskas) pasiųsdami įvairaus turinio knygų. Puiku būtų, kad visi taip pasielgtų. Yra 5 mokyklos. Šiaudiniuose prie mokyklos mok. Liūdžiaus yra įsteigti vakariniai kursai. Juos lanko apie 40 asmenų. To kampo graži ateitis.

B. Paukštys.

Griškabūdis. (Šakių apskr.) Čia įsisteigė "Pavasario" kuopa. Tik jai trūksta vedėjų. Atostogomis tai čia pasidarbuoja klierikai: Birbilis ir Šilingas. Čia kurį laiką trūko kunigų. Tik darbavosi vienas senelis Račiūnas. Dabar susilaukė naujo klebono kun. J. Vaičiūčio, poeto Prano brolio. Pavasarininkai džiaugiasi susilaukę darbštaus veikėjo.

B. Paukštys.

Višakio-Rūda, (Mariampolės apsk.). Pavasarininkų kuopa įsikūrė čia 1920 metais, balandžio 18 dieną. Be Pavasarininkų kuopos, veikė dar ankščiau įsikūrusi jaunimo kuopa ant socialistinio pamato. Bet jau ji pradeda merdėti. Pavasarininkams nėra lengva veikti. Mat, čia visokio plauko socialistų apaštalai visokiais būdais trukdo Pavasarininkų veikimą. Bet Pavasarininkai veikia neatsiziūrėdami į trukdymus. Nuo savo įsikūrimo ligi šiam laikui yra padarę 12 susirinkimų. Surošta 7 paskaitos. Koras, vargon. p. Pr. Amraso vedamas, susideda iš vienu Pavasarininkų, gražiai bažnyčioje pagieda ir vakarėliuose žavi. Pareina į 20 egz. "Pavasario" ir Amerikiečiai, broliai, sesutės, mūsų nepamiršta parsiųsdami "Vytį". Ačiu jiems. Mūsų kuopa turi apie 100 narių. Kuopa yra daug padariusi meno kultūros ir Tėvynės reikaluose. Jos žymus narys V. Dovydaitis yra savo galvą padėjęs bekovėdamas su lenkais dėl Lietuvos laisvės.

Mok. Br. Paukštys.

Red. prirašas. 1922 metams Višakio-Rūdos Pavasarininkams "Vytį" užprenumeravo Antanas Žemaitis, buvęs "Vyčio" spaustuvės savininkas, paeinantis iš Senaziškės kaimo, Višakio-Rūdos parapijos, jau 33 metai apleidęs savo tėvynę — Jūsų kampelį, ir prašo savo buvusių draugų pranešti žinių apie gimtinę, draugus ir gimines. Susirašinėti galima "Vyčio" antrašu, nes "Vyčio" spaustuvė randasi jo name.

Alvitas. (Vilkaviškio apsk.) 1921 m. ir pas mus pavyko sutverti Lietuvos Katalikų Jaunimo Sąjungos "Pavasario" kuopą.

Prizadintas jaunimas ėmėsi darbą.

Visuotinių susirinkimų ligi naujų (19-22) metų buvo dešimts.

Skaityta paskaitos: 1) kaip tapti veikėju, 2) Jaunime, negaišinkime brangaus laiko, 3) Apie jaunimą, 4) Amerikos Vyčiai ir Pavasarininkai, 5) Mokykla ir Religija, 6) kaip daromi susirinkimai ir kitos.

Susirinkimų pajvairinimui sakoma eilės ir monologai; sakyti monologai: 1) Ant vienu pečių, 2) Atspėti, 3) Vyras pasileido ir k.

Rugpiūčio 14 d. bažnyčioje buvo iškilmingos pamaldos. Per mišias, dauguma kuopos narių priėmė Šv. Komuniją. Bažnyčia ir salė, pačių pavasarininkų rūpesčiu, buvo papuošta žaliuynais pryšaky su obalsiu "Dievas ir Tėvynė".

Po pamaldų nariai visi susirinko salėn. Čia buvo sakoma: eilės, monologai, prakalbos ir k.

Geriamą kun. Vl. Maslauską, kaipo kuopos narį, kunigą ir uolų darbuotoją, susirinkimas vienbalsiai pakėlė į Garbės narius.

Rugsėjo 8 d. surengė vakarą. Vaidino "Šventa Agnietė". Grynas vakaro pelnas yra 580 auks. 40 sk. Visuotino susirinkimo nutarta visą pelną paskirti knygynėlio įsigijimui.

Kukutis.

1'elsiai. Didžiu džiaugsmu pranešu "Vyčio" Skaitytojams vieną iš didžiųjų ir taip prakilnių darbų mūsų jaunimo mergaičių gyvenimo. Ateitininkų organizacijos mergaičių kuopelė surengė labai gražų vakarėlį, kurio pelną skyrė "Naujosios Vaidelutės" naudai.

Vakaro įspūdis tiesiog nepaprastas.

Pelno ir aukų gauta gana daug. Publika pamatė, kad ir mergaitės gyvuoja ir veikia neprasčiau už vyrus. Labai kilnių jausmų sužadino vakaro tikslas. Na, jeigu mes visi tokiais aukštais tikslais rengtume vakarus, labai būtų pagirtinas dalykas. Mergaitės savo "Naująją Vaidelutę" labai atjaučia.

Daugiau tokių vakarų, daugiau tokių vaidelučių!

Mūsų jaunimas, kaip tenka patirti, blai-

vėja. Tarp inteligentijos (jaunimo) būtent moksleivijos girtybė visai nepakenčiama. Žinoma, randasi dar ir tokių, kurie nesistengia pasiliuosuoti iš alkoholizmo rūkų.

Gaila tiktai sodžiaus jaunimo, kuris vis tebėra įpratęs bičiuliuotis su "samogonka". Sunku ten nunešti šviesos, jei degtinės varymas, ir gėrimas, giliai suleido šaknis į nekaltų jaunuolių širdis. Bet ir čia juk išimtis. Ne visi taip daro.

G. P.

Alsėdžiai. Čia gyvuoja "Pavasario" kp. kun. Kryžanausko rūpesčiu sutverta. Kol jis buvo Alsėdžiuose, tol kp. gyvavo gražiai. Jam apleidus Alsėdžius, kuopa pradėjo snūsti. Tačiau ji yra pasižymėjusi vakarų rengime, nes per 1921 m. suruošta 11 įvairių vakarų, o susirinkimų padaryta viso tiktai 8. Mat alsėdiečiams daugiau rūpi pasilinksminimai negu apšvieta ir tt.

Kalėdų antrą dieną atvažiavus iš Telšių A. Teliui, sušaukta susirinkimas, kuriame išrinkta nauja valdyba. Pirmininku tapo Pr. Stokus. Tikimės kad ateity Alsėdžių "Pav." kp. gražiai pradės gyvuoti. Dieve padėk!

Žiogas.

Žemaičių Kalvarija. "Pavasario" kuopa čia susitvėrė 1920 m. Pirmosiomis dienomis, o ypač laike rinkimų į St. Seimą šauniai gyvavo, bet laikui bėgant pradėjo snūsti ir galų gale visai užsnūdo.

Šiomet, sausio 29 d., įvyko visuotinas kp. susirinkimas, kuriame išrinko naują valdybą, ir atstovą į visuotiną Telšių Rajono Centro "Pavasario" kuopų suvažiavimą, kuris įvyko vasario 2 d. Vienbalsiai tapo pr šalintas iš pirmininko vietos T.R. ir iš kuopos už netikusį ėjimą savo pareigų ir leidimą užsnūst kuopai ir tt. Tikimės, kad kp. vėl atgys, nes atvažiavo darbštus kl. kun. Povilas Pukys. Dieve padėk.

Žiogas.

Vardan Teisybės.

(Atsakymas į p. V. Rūkštaliu šmeižtą).

Gavęs "Vyčio" No. 3(116), gerokai suvėluotą, labai nustebau pamatęs p. V. Rūkštali metant sauja purvų į sau nepatinkamus asmenis. Tuo šmeižtu p. Rūkštalis bando pakenkti mano moralei įtekmei ir suteršti mano vardą Vyčių akyse. Nebūc kreipęs domės, jei koks iš laisvamanių abazo būtų rašęs tokią kriminališką melagystę, bet komet tai darė Centro Valdybos narys, laikau sau už pareigą viešai atsakyti, nes p. V. R. viešai man metė akmenį.

88 pusl. ponas V. Rūkštalis rašo, "kad Centro Pirmininkas *liepė* (mano pabraukta) Raštininkui atskaitų neskelbti". Kitoje vietoje, pusl. 91, rašo: "taip buvo tartasi pirmame pasitarime po Seimo". Pysl. 88 sako, kad "Centro Pirmininkas *liepė neskelbti*", o pusl. 91 "Pirmininkas *pageidavo*, kad atskaitas išduotų Izd., tik pirm dedant organan, turėtų duoti Raštininkui padėti "O. K."

Sveikai protaujančiam žmogui aišku, kaip p. V. R. pats save sukritikuoja. Juk Centro Valdybos pasitarimai nėra Centro Pirmininko "*liepimai*". *Liepti atskaitų neskelbti, reiškia* ("order, command") reikalavimą arba įsakymą. Tokio "liepimo" p. V. R. nuo manęs niekados nėra gavęs. *Pageidavimas*, yra *norėjimas* kad Izdininkas išduotų atskaitas įplaukų ir išlaidų draug su Raštininku. Ponas V. R., lig, tarytum, nesupranta skirtumo tarp "*liepimo*" ir "*pageidavimo*"...

Iš mano prašinėjimo Izdininko garsinti "V." atskaitas, p. V. R. negalėjo išvesti, jog aš tuomi pačiu daviau įsakymą Raštininkui tylėti. Keista logika!

Ir ar negudrus p. V. Rūkštalis? Poseiminiame C. Valdybos posėdy visi *pasirijžome griežtai laikytis Konstitucijos*. Paaškėjus gi kad daugelis skolingų narių ir kuopų gauti "Vytį" po pusmetį ir daugiau veltui, nutarėme neužsimokėjusiems po 3 mėnesių duoti pranešimą; tam negelbstint-sulaikyti "Vytį". Ponui V. R. tas nepatiko. Tarp kitko tarėmės ir apie skelbimą "V." naujų narių ir atskaitų. Visi supratome savo užduo-

tis ir sutikome jas vykdyti gyveniman. Tačiau ponas V. R. to posėdžio protokolo nepaskelbė, nors buvo tarta. Jis manė iškirsti šposą — apipurvinti C. Pirmininką ir Iždininką. Laukė progos.

Nuo rugsėjo 22 d., 1921 m., man neatsakinėjo į laiškus iki vasario 28 d., 1922 m. Reiškia, tylėjo apie penkis mėnesius. Įėjus nuosavon spaustuvėn prašinėjau p. V. R. užstatyti bondsą, kurio dar iš šiandien neturiu. Žuvęs Org. čarteris. Prašinėjau pasitarti su advokatais, gauti kopiją ir papildyti kas reikia. Atsakymą davė kovo 7 d.—už pusmečio. Patyręs, kad Organizacija per pereitus du-tris metus silpnėjo narių skaičiumi ir finansiniai, norėjau paleisti per Valdybos narius krivulę del *vajaus* ir *premių*. Atsakymo jokio.

Stengdamas užmegsti tampresnius ryšius su Lietuvos Pavasarininkais, susirašinėjimui, formalumo dėlei, lapkr. 10 prašiau laiškam popieros su antgalviais. Prisiunčia tiktai vas. 21 d., bet laiško nėra. Mat, vėl buvau prisiminęs apie bondsą, čarterį, registraciją Centre jaunamečių, konkursus ir teiravausi apie sporto darbuotę. Lapkr. 21 *prašiau skelbti* "V." naujus narius ir spaustuvei paramą. Į minėtus klausimus bei prašymus iki šiai dienai neatsakė. Ar ne įžeidimas? Juk pirmininkas turi žinoti Organizacijos stovį ir spaustuvės reikalus! Žinias gaudžiau iš kitų šaltinių.

Sausio 27 d. gaunu progą bandyti priėiti prie p. V. R. kitokiu būdu. Jonas Tarvidas išvertęs dramą "Piloto Duktė", nori duoti atspausdinti Vyčių spaustuvei, kaip tik norės: savo lėšomis ar apmokant. Bizniškai p. V. R. pasielgė ir čia. Iki kovo 14 d. neturėjo laiko parašyti dviejų žodžių: "neturime laiko, arba negalime".

Bet p. V. R. netik į Centro Pirmininko laiškus neatsakinėjo, bet ir daugeliui kitiems rodė tą patį mandagų tylėjimą. Tad po Kalėdų pasipylė iš kuopų skundai. Kuopų raštininkai įžeisti sulaiko duokles, nebesiunčia kvotų; prašau p. V. R. atsakinėti į laiškus, bet ir mano tarpininkystė niekais nuėjo. Čia vėl vienas kitas C. Valdybos narys kalba apie resignaciją... Nors tu ką daryk! Ištikrųjų nė nuo Sporto Centro

Valdybos generalio pirmininko negalėjome laukt viešesnio veikimo nei atsišaukimų į kuopos sporto reikalą, jei p. V. R. į laiškus neatsakinėjo ir kuopų antrašų jam prašant nesiuntė.

Taip dalykams stovint pradėjau klabint Centro Valdybos narius. Įgaliojau ir net reikalavau Vice-pirm. veikiai šaukti C. Valdybos posėdžius. Dvas. Vadui, manau, net įgrisau savo laiškais-prašymais. Ir štai Dvas. Vado ir kitų C. Valdybos suspaustas po trijų posėdžių, p. V. Rūkštalis pasirodo vižsumon *nekaltu* ir užgieda — "*taip liepta daryti*". "Centro pirmininkas, girdi, *liepė* atskaitų neskelbti". Taip rašo "Vyty". Gi man teisinai vaikišku būdu. "Mane gyvenimo sąlygos privertė tylėti. Kitais žodžiais tariant sirgti tylėjimo liga"... "Iždininkas mane perdaug kolioja". Būkime Vyčiai, o ne vaikai!... Kaltina Iždininką (ir aš jo neteisinu), o Centro Pirmininką perstato Organizacijos priešų, slopintoju. Girdi, "Centro pirmininkas *liepė* Raštininkui atskaitų neskelbti", reiškia, C. Pirm. Organizacijos "priešas"...

Mano darbai liūdija koks esu "priešas". Esu priešas, bet tiktai tų, kurie eina prieš Tautą ir Bažnyčią; priešas tų, kurie demoralizuoja Lietuvos žiedą-jaunimą. Ir da dadėsiu, kad esu priešas ir tų, kurie viešu ir slaptu būdu stengiasi nuslopinti L. Vyčių Organizaciją. Su jais kovojau ir kovosiu!..

Nors ir daugiau yra "Iš Centro Raštinės" p. V. R. negudrių išsireiškimų, neteisingų man užmėtinėjimų-šmeižtų, bet tikiuosi, kad Broliai ir Seserys, Vyčiai-tės, iš tų kelių faktų, nors paviršutiniai paminėtų, suprasit "liepimo" reikšmę ir p. V. R. politiką. Girdėjau nuo Vyčių prietelių, kad p. Žemaičio išdirbtoji spaustuvėj darbai eina gerai. Ir pats V. R. apie tai pastaruoju laiku paminėjo. Taip-gi suprantu, jog nors p. Žemaitis, buvęs spaustuvės savininkas, yra šulas spaustuvėj ir daug gelbsti, beabejo, darbo Adm. yra apščiai, bet organo nereguliaris išėjimas, korespondencijų (Konstitucija X Skyrius, 4) nevedimas, nutarimų nepildymas, šmeižtai etc. nepateisinami.

Pr. M. Juras,

L. Vyčių Centro Pirm.

SENKAPIAI.

(Skiriu Gr. Valančiui)

—x—

Stovi seni, sukrypę, samanoti kryžiai, kurie liūdija, kad čia yra senkapiai. Jie visų apleisti ir niekas jų nebelanko, tik pavasario metu paukščiai ankščiau tenai medžiuose krauna lizdus ir čiulba savo giesmeles.

Nors apleisti ir niekas jų nebelanko, bet juose slepiasi brangiausias turtas... Nuo kelių šimtmečių čia guli užkasti kaulai tų, katrie liepsnojančia krūtine stojo į gynėjų eiles ir narsiai kariavo su priešais už laisvę. Guli sutrunėję kaulai šimtamečių senelių, katrie visas savo jaunas dienas praleido sargyboj tėvynės ir nekartą kariavo: su kryžiočiais, rusais, lenkais ir totoriais, kurie visados likdavo sumušti. Guli sutrunėję kaulai jaunų lietuvių — vaidelių, kurios jaunystėje pasižadėjo gyventi nekaltybėje ir deginti Perkūno garbei negęstančią ugnį.

Senkapiuose slepiasi negęstanti tėvynės meilė ir kas tik nori, visi gali užsiziebti savo krūtinėse tos meilės ir užsiziebę nesibijoti nei jokio sunkaus vargo, bet drąsiai stot už tėvynės laisvę ir gint nuo įvairių priešų.

Brolau, kumet tu eisi pro senkapius, sustok valandėlę ir ramiai pasiklausyk dvasių. Tu išgirsi iš senkapių balsą, kalbantį į tave: "Tu, Jaunosios Lietuvos sūnau, mes kalbame į tave, kurie čia gulim jau kelintas šimtmetis. Per tą laikotarpį mūsų kapus mindžiojo įvairūs įvairiausi svetimtaučiai. Didžiausias pastangas jie dėjo, kad tik ištautinus mūsų tautą ir amžinai pavergus ją. Tu, jaunasis, stok kovon su brangiausias tėvynės Lietuvos priešais; apsišarvojęs Kristaus mokslu, liepsnojančia krūtinėje tėvynės meile, stok atvirai ir kovok su tais, katrie nori išplėsti iš mūsų tautos tą brangiausį turtą — Kristaus mokslą.

"Stengkis kuodaugiausia pažinti Jį ir Jo mokslą apginti nuo tų, kurie niekina ir nori įtikinti liaudį, jog nėra Dievo. Kovok ir su tais, katrie darto ir niekina mūsų kalbą, kuri yra seniausia ir turtingiausia už visas kitas kalbas... Mes kovojome su kardais, o tu kovok žodžiais ir plunksna. Stok darban ir noriai darbuokis del tėvynės labo, kad mūsų kaulai ramiai galėtų ilsėtis šiuose senkapiuose ir kad nei jokie tėvynės išgamos nebemindžiotų tos vietos".

Žiogas.

Kas Jaunimo Veikiama

SEIMO RENGIMO KOMISIJOS POSĖDIS.

Detroit, Mich. L. Vyčių 79 ir 102 kuopų komisijų bendras susirinkimas įvyko kovo 5 d. 3 val po pietų Šv. Jurgio parap. mokyklos kambaryje. Neatsilankius pirmininkui, susirinkimą atidarė vice-pirm. Piragis Praeito posėdžio protokolas perskaitytas ir priimtas. Pakėlus klausimą, ar ruoštis prie Seimo ar ne, kun. Boreišis trumpoje kalboje išreiškė didelį prisirišimą prie Vyčių ir ragino prie uolesnio darbo ir drąsiai ruoštis prie 10-tojo Seimo. Nors mūsų koloniją apleido didis Vyčių prietelius kun. F. Kemėšis, kurį ypatingai jaunimas apgailastavo, tačiau su viltimi galime žengti prie šviesesnės ateities, nes kun. Boreišis pasižadėjo mums visame prigelbėti.

Kun. Boreišis apsiėmė pakviesti vietinį vyskupą dalyvauti Seimo antros dienos iškilmingose pamaldose. Sekmadienį prieš Seimą nutarta įrengti didelį išvažiavimą dalyvaušiantiems Seime atstovams pagerbti. Vieta išvažiavimui palikta apkalbėti abiem kuopom.

Didesniam abiejų kuopų susivienijimui nutarta gegužės 20 d. bendrai įrengti vakarą. Dramatinę vakaro programos dalį išpildys L. Vyčių 79 kp. artistai-mėgėjai, o muzikalę L. Vyčių 102 kp. Programos komisijon įėjo: O. Šliumpaitė, Piragis, K. Tvar kūnas ir D. Gustaitė.

Mergaitės L. Vyčių 102 kp. vienos apsiėmė paruošti Seimo atstovams vakarienę. Jų darbas, pasišventimas neįkainuojamas, ne, be to, del didesnio

patogumo, kad Seimo atstovams nereiktų vaikščioti į svetimtaučių valgyklas, jos žada kasdien pagaminti pietus.

Daug kalbėta apie vakarą ir veikalą. Ypatin-gas tai buvo komisijai rūpestis. Apleidus mūsų koloniją muzikai Aleksui, kartu netekome ir ga-baus režiseriaus. Po ilgų svarstymų galiausiai priei-ta prie to, kad negalima bus kaip reikia pastatyti scenoje veikalo. Del to nutarta pirmą Seimo dienos vakarą palikti liuosą, kad davus progos atstovams apžiūrėti gražų Detroit'o miestą.

Dedama pastangų, kad dešimtas L. Vyčių Seimas būtų vienas iš įspudingiausių.

Paparčio Žiedas.

—x—

Chicago, Ill. (Brighton Park). Retai kas nors parašo "Vytin" žinių iš veikimo L. Vyčių 36 kuopos, kuri iš visų Chicagos kuopų bene daugiausia veikia. Be vakarų, kurių pernai rudenį ir žiemą surengė visą eilę, gražiai veikiama ir kitose srityse. Susirinkimai kuopos būva kiekvieną ketvirtadienį McKinley parko salėje, kuriuose po koro praktikų ir apsvarsčius bėgamus reikalus, mokinamasi žaidimų ir tt. Gavėnios metu koro praktikai ir žaidimai pakeista diskusijomis apie įvairius klausimus; tuo būdu lavinamasi iškalboje.

Negaliu praeiti nepaminėjęs kuopos vakarėlio, kuris buvo surengtas vasario 23 d. seniems kuopos nariams pagerbti. Vakarėly dalyvavo visi kuopos nariai, taip-gi daug vietinės ir kitų kolonijų jaunimo.

Prasidėjus programai, visi seni kuopos nariai buvo apdovanoti raudonomis gyvomis rožėmis ir susodinti už stalo, nukrauto skaniais užkandžiais. Susėdus visiems ratu ir užkandžiaujant, prasidėjo programa, kurią gambiai vedė p-lė Aušraitė. Nuo pat įsikūrimo kuopos ji uoliai darbuojasi, ilgus metus metus eidama protokolų raštininkės pareigas.

Iššaukus senuosius narius, visųpirma pažyėtė p. Statkų dūkreilė jausmingai padeklamavo eiles. Paskui solo dainavo p-lė Z. Juškaitė ir duetą p-lė Z. Juškaitė su M. Jocaite. Ant galo p. K. Gaubis, koro vedėjas, paskambino pianą.

Tarpuose programos visiems seniems nariams ir daugiausia pasidarbavusiems duota dovanos — automatiniai pasidabruotais apdarais pažiukai. Gi Ig. K. Sakalui, "Vyčio" red. ir uoliam kuopos veikė-jui suteikta brangi fontaninė-auksinė, taip-gi auk-siniais (14 karato) apdarais su išpiautomis "I. S. nuo L. Vyčių 36 kuopos" raidėmis plunksna. Kiekvienas narys, priėmęs dovanėlę, pasakė prakalbėlę, kurių žymiausia buvo Ig. Sakalo "Vyčiai ir kas jie".

Po programos jaunimas dar pažaidė ir 11 valandą vakaro išsiskirstė į namus.

Po Velykų toje pat salėje žadama įrengti iš-kilmės naujiems nariams priimti ir pagerbti tuos, kurie metai, kiti jau darbuojasi kuopoje. Kadangi 36 kuopą sudaro visas veik čia augęs jaunimas, dėl to tam tikrais laiškais bus pakviesta tų narių tėvai ir išaiškinta, kokią naudą turi jų sūnūs, duk-terys, priklausydami prie Vyčių organizacijos. Be to, balandžio 2 d. kuopa rengia vakarą School salėje (ant Town of Lake). Dramos skyrius statys sce-

noje keturių aktų dramą Šv. Elzbieta. Kitų kuopų Vyčiai norintieji pamatyti gražų veikalą kviečiami atsilankyti. Bilietų galima gauti pas visus kuopos narius, taip-gi ir kitose Chicagos kuopose.

Be koro ir dramos skyriaus, veikiama ir spor-to srityje. Jau pernai sudaryta basebolo koman-da daug sykių ėjo rungtynių su svetimtaučių sporto klišubais ir daug sykių laimėjo. Dabar sporto sek-cija stropiai ruošiasi prie ateinančio basebolo sezono. Iš kp. izdo paskirta 50 dol. uniformoms (kiek truks žadėjo dadėti patys sporto mėgėjai), nes be uni-formų negalima pasirodyti viešose basebolui lošti vietose. Tikimės, kad ateinančią vasarą įžymiausią sporte rolę iš Chicagos lietuvių užims L. Vyčių 36 kp. sporto sekcija, kuriai vadauja pasižymėjęs mē-tikas (pičeris) Ivinskas ir gaudytojas (kočeris) T. Volkas.

Kovo 8 d. atėjęs kuopos susirinkiman nustebau. Salėje vien vaikinai: nei vienos mergaitės. Atida-rius sus-mą, iš kito kambario išsipylė visos mergai-tės. Viena jų susirinkimui pranešė, kad ir mer-gaitės nemanančios sporte pasilikti nuo vaikinų. Jos ir-gi sudarė merginų sporto sekciją, kuriai va-daus p-lės J. Rimkaitė ir Skinderaitė. Tokį prane-šimą sus-mas priėmė dideliu delnų plojimu.

Pergyvenus daug skaudžių valandų L. Vyčių 36 kp. nūnai laipsniškai auga ir stiprėja. Buvo laikas, kumet susirinkiman atėdavo 10 narių. Ma-nyta, kad, moraliai ir materialiai nuskriausta, kuop-a nustos gyvavus. Daugelis priešų to tik ir laukė. Tačiau apsvyrlė. Dabar ir pasišventimas viską per-galėjo. Šiandie kuopa turi arti 60 narių, giliai persiėmusių Vyčių idealais, kurių niekas nepalenks priešingon pusėn.

Kuopos valdybą, išėmus išdininką, kuris, rods, ketvirtus metus gražiai pildo savo pareigas, visą sudaro čia augęs jaunimas. Susirinkimai būva gra-žūs, tvarkūs. Kiekvieną sus-mą kuopon įsirašo po vieną du nauju nariu.

Sekmadienį, balandžio 26 d. kuopa užpirkė šv. mišias. Tą dieną visi nariai "in corpore" cis prie Šv. Sakramento.

Beje, balandžio 29 d. McKinley Parko salėje rengiama pirmas pavasarinis šokis. Paimta gera simfonijos orkestra. Kitų kuopų Vyčiai prašomi nepamiršti tos dienos. Atsilankę ligi soties galės pasiškoti, pasilinksminti.

Tiek šiuo sykiu pabrėžiau iš veikimo L. Vyčių 36 kuopos.

Mokinys-pirm.

—x—

Norwood, Mass. Vasario 25 d. L. Vyčių 27 kuop-a įrengė taip vadinamą costume vakarą. Už gra-žiausią pasirėdimą buvo paskirtos dovanos. Pirmą dovaną laimėjo Ona Vaikasiūtė. Jos drabužiai bu-vo padaryti iš plunksnų. Antrą dovaną gavo Ona Kavaliauskienė, kurios drabužiai buvo iš poperinių rožių, vaizduojanti Lietuvos ir Amerikos vėliavų spalvas. Trečia dovana teko Bronėi Gečiūtei, kuri buvo pasirėdžius Liberty. Nors Norwood'e yra mažai jaunimo, bet publikos buvo daug ir visa li-ko patenkinta. Pelno kuopai liko.

Vasario 19 d. kuopa buvo nuvykus atvaidinti veikalą L. Vyčių 17 kp. į So. Boston, Mass. ir Va-

sario 26 18 kp. į Cambridge, Mass. Abu vakaru vaidinimai pavyko.

Kovo 5 d. įvyko mėnesinis susirinkimas. Apkalbėta daug nepabaigtų kuopos reikalų ir eilė naujų sumanymų, būtent:

1) Po velykų surengt vakarą, kurio visas pelnas bus skiriamas "Vyčio" spaustuvei. (Valio L. Vyčių Norwood'o kuopa. Red.) Dramos komisija pranešė, kad veikalas jau yra paimtas būtent, "Palocius Ežero Dugne".

2) Atidaryti iš naujo L. Vyčių 27 kuopos knygyną, kuris jau buvo nustojes veikti. Tam tikslui išrinkta komisija iš J. Kasausko ir A. K. Stašaičiūtės.

3) Gavėnioje surengt prakalbas Liet. Vyčių naudai. Komisijon pateko A. Šidlauskas ir J. Kavaliauskas.

Mūsų L. Vyčių 27 kuopa susideda iš penkiolikos narių. Tie nariai yra išpirkę L. L. P. Bonų už \$950.00, taip-gi yra paaukoję Lietuvos reikalams daugiau negu tūkstantį dolerių.

A. K. Stašaičiūtė.

—XX—

Philadelphia, Pa. (Port Richmond). Vasario 22 d. Šv. Jurgio parapijos salė L. Vyčių 23 kuopa buvo įrengus savybės vakarėlį, kuriame, be vietinės kuopos narių, dalyvavo svečių, narių iš L. Vyčių 3 kuopos. Baigiant vakarienę kuopos pirm. J. Kaleta, trumpai paaiškinęs tikslą šio vakarėlio, perstatė savo kuopos dvasios vadą, kun. Ig. Zemblį, kuris gražioje kalboje išdėjo aukštus Vyčių organizacijos siekinius, kaip tikiybinių, taip ir tautinių žvilgsniu.

Paskui kalbėjo viešnia, Unguraitė, narė L. V. 3 kuopos. Ji ragino jaunimą uoliau veikti savo užbrižtame tikslė, o kad išvengus pinklių, kurias statant kelio organizacijai įvairūs priešai, reikia visose artimesnėse kolonijosese organizuoti naujas Vyčių kuopas. (Tikimės, kad abi Philadelphiajios Vyčių kuopos neatidėliodamos pasistengs vykinti tą taip gražų sumanymą. Dieve jums padėk. Red.) Bauklaitė taip-gi išreiškė daug gražių linkėjimų. Paskui p-lė Gugiūtė deklamavo "Paskutinės Keistučio dienos", o M. Joneikiūtė "Vytaute, didis". Duetą "Lietuva brangi" padainavo M. ir E. Joneikiūtės. Po programos sekė tautiniai žaidimai. Šis vakarėlis visais žvilgsniais gerai pavyko. Garbė jo rengėjams: S. Trepkaitei, O. Gudavičaitėi ir V. Kryžanauskui, kurie rengdami jį daug padėjo triūso nereikalaudami jokio atlyginimo už savo sunkų darbą.

Ten Buves.

—XX—

Springfield, Ill. Vas. 26 d. Šv. Vincento parapsvetainėje Vyčių 48 kp., po vad. muziko A. Aleksio, vaidino triveiksmį scenos vaidą "Katriutės Cintarai". Visi vaidintojai savo rôles išpildė gerai. Barbutės rolė vaidino A. Brazaitė, Cigonės — J. Gedminaitė, Svočios — K. Kuperienė, Katriutės — O. Masteikaitė, Petro — J. Gruštas, Magdės — A. Keršaitė, Mato — A. Želvis, Gineitienės — P. Petrikaitė, Skirgailo — K. Rupšlaukis, Rozalijos — A. Bacevičiūtė, Jono — P. Stirbis, Agnės — M. Su-

gintaitė. Pamergėmis, Pusbroliais ir Pjovėjais buvo: Jokubauskaitė, Kasparaitė, Mankaitė, Stirbaitė, S. Brazaitė, A. Stirbis, Mileris, Giraitis, Alonis, Sirutis ir Al. Kuperis.

Publikos buvo pilna svetainė. Visi gėrėjosi gražiu vaidinimu.

Vas. 25 d. Tas pats veikalas (ačiu Gedminaitėi, Mileriui ir Bušnikui, kurie veltui lošėjus nuvežė) su dideliu pasisekimu buvo atvadinta Auburn, Ill.

Vas. 28 d. kuopa įrengė puikų pasilinksminimą Arsenal svetainėje.

Kovo 12 d. bus vakarėlis naujiems nariams ir seniems darbuotojams pagerbti. Mergaitės ir vaikinai tik bruzda, kad greitai išpardavus deimantinio žiedo lioterijos tikietus ir išpildžius Centro paskirtą spaustuvei kvotą.

Vas. 17 d. čia kalbėjo kun. Bumša. Liet. Kat. Universitetui aukojo šie Vyčiai: gerb. kun. I. Keršis \$100.00; po \$50.00: Rumša, Rupšlaukis, Ricšutauskas, Jagminas, Repšis ir Aleksis; po \$25.00: J. Mileris; po \$10.00: Gedminaitė ir Al. Kuperis. Viso surinkta \$838.75.

Smagu pažymėti, kad mūsų kuopoje netrūksta gero ūpo ir santaikos.

Vytis.

—x—

Lewiston, Me. Mažai matosi "Vyty" žinučių iš L. Vyčių 2 kuopos veikimo, del to kaip kam gali atrodyti, kad mūsų kuopa tikrai nieko neveikia. Bet ne. Va, neseniai Šv. Baltramiejaus draugijos vakarėly kuopa išpildė gražų programą. Kuopos pasidaravimu buvo įrengta vakarienė Lietuvos našlaičių ir Šaulių naudai. Sausio 25 d. buvo įrengus kaukių vakarą, kuriame už gražiausį pasipuošimą dovanas gavo A. Ašmiegaitė, F. Jodeikaitė ir A. Mardosukas. Dovanas aukojo O. Kaulakaitė — laikrodį, V. Vaičiulaitė — stovylą, P. Jasiūnas — gražią dėžutę. Pelno nuo šio vakaro liko \$21.50, kuris paskirtas Lietuvos Katalikų Universiteto ir Amerikos moksleivių naudai.

Mylinti Vyčius.

—x—

So. Boston, Mass. Vasario 28 d. L. Vyčių 17 kuopa laikė susirinkimą, kuriame dalyvavo veik visi kuopos nariai. Be to, kuopon įsirašė trys naujos narės: V. Dusevičiūtė, B. Daukšičūtė ir Z. Znotkiūtė. Apsvarstyta daug kuopos reikalų; iš komisijų raportų paaiškėjo, kad kiekviena darbuojasi ir vykina jai pavestus darbus. Nutarta iš kuopos izdo užmokėti narių-moksleivių: Strakausko, J. Viliškio ir S. Kneizio mokesčius.

Susirinkimas buvo gražus, pavyzdingas.

Vasario 26 d. Šv. Petro parapijos bažnytinis koras statė scenoje Šimkaus operetę "Išėjis". Veikalas reikalauja didelių jėgų. Tų jėgų netrūksta bažnytiname kore, kurį veda gabus vargonininkas Karbauskas. Kaip koras, taip ir solistai gražiai išpildė savo dalis, del to ir operetė vykusiai išėjo. Pelno kaip girdėtį, liko arti pusanthro šimto dol.

Valio Šv. Petro parapijos koras ir jo vedėjas varg. Karbauskas. Daugiau tokių koncertų!

Tykūnėlis.

Hartford, Conn. Su pradžia šių metų L. Vyčių 6-ta kuopa smarkiais žingsniais eina pirmyn. Jau įrengė du vakaru, kuriuose vaidino "Ameriką pirtyje" ir "Jurgis Žiburys". Finansiniai nedaug laimėta, nes Vyčių tikslas nepasipelninti, bet patenkinti publiką. Be to dar buvo įrengta du pasilinksminimo vakaru.

Paskutinis pasilinksminimo vakaras buvo įrengtas užgavėnių vakare. Tas vakaras buvo pavadintas "Kepurinis balius". Jį kuopa rengė knygyno naudai, kuriuo veltui naudojasi visų draugijų nariai. Jausdamos kaip ir pareigą paremti jaunimo pastangas paturtinti knygyną tame vakare oficialiai dalyvavo šios draugijos: L. R. K. A. 89 kp., Šv. Elzbietos dr-ja ir Moterų Sąjungos 17 kp., kurios dar ir dovanų suteikė po 5 dol. Gryno pelno vakaras davė 37 dol.

Dabar L. Vyčių 6-ta kuopa susidėjus su Mot. Sąjungos 17 kp. rengiasi prie naujų vakarų, kurie bus po Velykų.

Reporteris.

—x—

Chicago, Ill. Kovo 5 d., š. m., L. Vyčių Chicago Apskričio korus išpildė skirtą programą Englewood High school-ėje, prie 62 ir Stewart Ave. Korą pakvietė "The Music Extension of Englewood Women's Club".

Programa prasidėjo 4:30 (nors buvo skelbta 4:00 val.). Koras, vadaujant p. J. Sauriui, atidarė prog. su Amerikos ir Lietuvos imnais. Paskui dainavo kelias lietuviškas dainas. Pianu akompanavo p-lė Petkutė. Pertraukose solo po porą dainelių dainavo: J. Radzevičius, M. Janušauskienė, J. Ramanauskas ir duetą M. Lauraitienė su V. Volteraitė.

Baigiant programą vyriausias mokyklos užveizda (principal of school) paaiškino lietuvių muzikos reikšmę, išreiškė lietuviams daug simpatijos ir dėkingumo. Jis sakė, kad negalys atsigerėti melodijos gražumu ir ragino publiką skaitlingai lankyti kitataučių rengiamas programas.

Korui nulipus nuo estrados, atėjo keletas moteriškių ir reiškė padėką, taip-gi prašė, kad korus ir toliau neatsisakytų dalyvauti programoj, kurią mano įrengti vėliau didmiesty.

Jaunimas daugiau turėtų kreipti dėmesį į L. Vyčių Chicago Apskričio korą, kuris kelia daile netik tarp savųjų, bet ir tarp svetimtaučių.

Dainius.

—x—

Mahanoy City, Pa. Kovo 5 d., š. m., Narkevičiaus svetainėje įvyko Liet. Vyčių 104 kuopos mėnesinis susirinkimas, kuriame dalyvavo veik visi kuopos nariai. Šiame susirinkime kuopon įsirašė dar keturi nauji nariai. Perskaityta praeitų susirinkimų protokolai ir vienbalsiai priimti. Apkalbėta daug nebaigtų reikalų, būtent 1) surengti prakalbas, arba ką nors kitą, kad padidinus kuopos narių skaičių; 2) iškelta ir rimtai svarstyta senas sumanymas apie įsisteigimą nuosavo namo. Nutarta laukti 1 d. balandžio. Jei neįvyks anglekasių streikas,

tąsyk pirkti namą, nes dabar neturint savo kambarių labai daug būva išlaidų ir visokių nemalonumų.

Ant galo išrinkta nauja valdyba 1922 metams, kurion įėjo: dvasios vadas vietinis klebonas kun. P. Česna, pirm. Vaitiekus Jusaitis, vice-pirm. Stasys Klapatauskas, protokolų rašt. K. Žeglis, izd. Sofija Rutkauskaitė, finansų rašt. p-lė Budrevičiūtė, izd. glob. P. Kubertavičius ir p. Geležėlė, koresp. P. Norkūnas. Baigiant sus-umą pirm. V. Jusaitis kvietė narius vakare susirinkti į tą pačią svetainę, nes buvo rengiamas vakaras Vyčių 104 kp. ir Tautos Fondo sk. Programą išpildė Šv. Juozapo parap. koras ir parap. benas. Vyčiai gražiai atvaidino veikalėlių "Degtinė".

Visas pelnas skiriamas Lietuvos naudai.

Kor. P. Norkūnas.

—x—

Westville, Ill. Kovo 4 d. Liet. Vyčių 85 kuopa surengė prakalbas su programa. Kalbėjo inžinierius M. E. Žaldokas iš Chicagos. Jis daugiausiai kalbėjo apie darbininkus ir tt. Po kalbos sekė programa. Pirmiausia J. Mičiudaitė deklamavo eiles. Solo "Vai aš pakirsčiau," akompanuojant J. Karpiūtei, padainavo M. Santaras. J. Karpiūtė solo dainavo "Skyniau skynimėlių." Paskui vaidinta komedija "Niekas be priežasties". Nelaimė, kad vienas lošėjas, turėdamas svarbiausią rolę, prieš pat vakarą susirgo. Jo rolę, nors ir trumpu laiku, išmoko ir gerai atliko M. Santaras. S. Seimaniūtė ir O. Karalaitė ir-gi gražiai vaidino.

Koras, vedamas M. Santaro, padainavo "Ei dū-doriau", Lai gyvuoja mūs tauta" ir "Gaidžio kaltė". Programa baigta tautos imnu.

Reikia pažymėti, kad mūsų Vyčiai pradėjo apsilieisti lankyme koro repeticijų. To neturėtų būti. Vyčių pareiga kelti daile.

Nesenai kuopon įsirašė S. Karpis, įžymus tenoras.

Lauksime geresnių pasekmių.

Korespondentė.

—x—

PROTOKOLAS

Lietuvos Vyčių Chicago Apskričio sus-mo.

Sausio 12-tą dieną 1922 m., 3:00 val. po pietų Dievo Apveizdos parap. mokyklos kambaryje įvyko Lietuvos Vyčių Chicago's Apskričio atstovų susirinkimas.

Susirinkimą atidarė pirmininkas B. Jakaitis, maldą atkalba Apskr. Dvasios Vadas kun. N. J. Pakalnis.

Atstovų atvyko:

Iš 4-tos kp.: Kun. N. Pakalnis, A. Petrulis, J. Balsis ir Albina C. Alaburdaitė.

Iš 5-tos kp.: Pr. J. Paliulis,

Iš 8-tos kp.: N. Stankus ir J. Zabela,

Iš 13-tos kp.: atstovų nebuvo.

Iš 14-tos kp.: Pr. J. Zdankus,

Iš 16-tos kp.: Ona Aleliūnienė, P. Gritėnas, J. Baubkus, A. Budris ir B. Jakaitis,

Iš 24-tos kp.: A. Valonis, F. Savickas ir S. Cibulskis,

Iš 35-tos kp.: atstovų nebuvo.

Iš 36-tos kp.: T. Volkas ir A. Banis.

Centro Valdybos nariai: — P. Varakulis ir S. Šimulis. Viso 23 atstovai.

Perskaityta protokolai priešmetinio ir metinio susirinkimų, kurie vienbalsiai priimti.

Raportai.

Buvusio L. Vyčių Chicago Apskričio koncerto, įvykusio gruodžio 18, 1921 m., raportą išduoda A. Budris. Pajamų buvo \$77.00, išlaidų \$75.25, pelno liko \$1.75.

Koro solistams dar neatmokėta lėšos. Raportas priimtas. Patėmyta, kad komisija pervėlai pradėjo koncertą skelbti. Tas gal ir buvo nepasisekimo priežastim.

Apskričio vakaras. Skelbimų komisija praneša, kad darbas varomas pirmyn. Įžangos bilietai išdalinti kuopoms nustatytomis kvotomis; afišos ir programai skelbimų rinkimo knygutės išdalintos. Rezisierius nusiskundžia ant artistų, kad nelanko repetacijų. Išrinkta komisija, kuri sužinojus nuo rezisieriaus nesilankančių į repeticijas artistų vardus asmeniai pakvies — paprašys lankytis. Komisijon įėjo: Pr. Paliulis, A. Banis ir A. Budris.

Pageidaujama, kad visi pinigai ir neišparduoti bilietai būtų gražinami kom. pirm vakaro.

Apie paskolą Račkui nieko nesužinota, nes komisija neatvyko susirinkiman.

Dvasios vadas, kun. N. Pakalnis, savo raporte pažymi praeitų metų darbuotę; pasižada dirbti moksleiviams šelpti fondo vajuje; pastebi, kad skautų klausimas Chicagoje visai likviduotas, kad dvasiniai Vyčių reikalai stovi aukštame laipsnyje. Jo raportas priimtas dideliu delnų plojimu.

Buęs rašt. neatvyko ir raporto neprisiuntė. Susirinkimas išnešė pageidavimą, kad raštininkas savo raportą būtina išduotų kitame Apskr. sus-me. Raštininkė įgaliota jam apie tai pranešti.

Apskričio knygų peržiūrėjimo komisijos narys Pr. Paliulis pranešė, kad buvusio Apskričio izdininko knygos buvo gerai vedamos, tik tai nedaryta palyginimų su protokolais. Sus-mas išreiškė pageidavimą, kad pilną savo raportą komisija išduotų kitame sus-me.

Jaunamečių Vyčių organizavimas. Iš kuopų atstovų pranešimų pasirodė, kad kur galima, ten organizuojama jaunamečių Vyčių kuopelės.

Apskričio koras. P. P. Varakulis praneša, kad koras gyvuoja gerai, turi gabų vedėją p. Saurį, tik mažai narių lanko repeticijas. Išreikšta pageidavimas, kad Vyčiai dainininkai kreiptų domės į Apskričio korą, taip-gi, kad kuopos remtų finansiniai patapdamos koro rėmėjomis.

Kuopų vakarų registravimas. Apskričio raštininkė pranešė, kad yra pagaminti tam tikri lapai kuopų vakarams registruoti, kurie jau siuntinėjami kuopoms.

Veikiančios Komisijos pranešimai. Buvusiame susirinkime sumanyta surengti savybės vakarėlis naujam Apskričio korvedžiui pagerbti, kuris įvyko vasario 1 d., Šv. Jurgio parap. svetainėje. Pilnesnis raportas išklaudyti atidėta kitam sus-mui.

Iškilmė naujiems nariams priimti sulig ceremonialo. Iškilmė nutarta rengti bal. 23 d. Komisijon paimti kurią nors miesto parkučio svetainę išrinkta T. Volkas ir Pr. Savickas. Apskričio valdybai palikta sudaryti vakarui programa. Išnešta pageidavimas, kad tame darbe pagelbėtų ir Centro Valdyba.

Sportas. Apskričio sporto sekcijos atstovai pranešė, kad vasario 19 d. šaukiamas visuotinas Vyčių sportininkų susirinkimas.

L. Vyčių 9-tojo Seimo nedatekliui padengti L. Vyčių 5 kuopa pridavė jau paskirtą sumą — 15 dol.

Skundas. Kuopos per savo atstovus įneša Apskričiui skundą, delko laiku neišeina organas "Vytis". Po ilgų kalbų Apskričio susirinkimas nutarė griežtai reikalauti administracijos, kad "Vytis" išeitų laiku. Visokie pasiaiškinimai ir pasiteisinimai nepatenkina kuopų.

Tradicijinis Apskr. išvažiavimas. Išdirbti planus tradicijiniam Apskričio išvažiavimui pavesta projektų komisijai.

Vasario 16 d. šventė. Apskritys išnešė pageidavimą, kad visi Chicago Vyčiai dalyvautų masinime Chicago lietuvių sus-me, kuris vasario 16 d. įvyks Ashland Boulevard Auditorium keturių metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvėms paminėti.

Lenktynės. Centro Valdybos nariai praneša, kad neužilgo žadama paseklbti kuopų augimo lenktynes su dovanomis. Tokį Centro Valdybos žygį Chicago Apskritys užgiria.

Susirinkimas. Kitą Apskričio sus-mą nutarta šaukti kovo 5 d., Šv. Mykolo parap. svetainėje.

Sus-mą uždarė pirm. B. Jakaitis; malda atkalbėjo dvasios vadas, kun. N. Pakalnis.

B. Jakaitis, pirm.

A. C. Alaburdaitė, rašt.

PROTOKOLAS.

Liet. Vyčių Chicago Apskričio susirinkimo.

Sekmadieny, kovo 5 d., 1922 m., Šv. Mykolo parapijos mokyklos kambary įvyko L. Vyčių Chicago Apskričio atstovų sus-mas, kurį su malda atidarė pirmininkas Br. Jakaitis.

Neatsilankius protokolų raštininkei, Albinai C. Alaburdaitei, šio susirinkimo raštininku išrinkta Pr. Zdankus.

Protokolo praeito susirinkimo nebuvo. Palikta neskaitytas.

Mandatus skaitant pasirodė, kad šie kuopų atstovai dalyvauja susirinkime:

L. Vyčių 4-tos kp.: S. N. Šimulis, E. Benaitė, Jonas Šukys, Ona Budreckaitė, Stasė Brazaitė,

L. Vyčių 5-tos kp.: A. Bacevičius, A. Gerdžiūnas, Pr. Valaičiūtė, J. Lebežinskas, Pr. Paliulis, kun. A. Baltutis.

L. Vyčių 13-tos kp.: Petras Sedemka, Alfonsas Panavas, Mykolas Panavas.

L. Vyčių 14-tos kp.: Pr. Beliauskaitė, J. Longius, Breveckaitė, M. Karkauskas, Pr. Zdankus.

L. Vyčių 16-tos kp.: Br. Jakaitis, Pet. Gritėnas.

L. Vyčių 35-tos kp.: Juoz. Kilas.

L. Vyčių 36-tos kp.: A. Banis, I. Paškauskas, P. Balčiūnas.

"Vyčio" Redakcijos: Ig. K. Sakalas.

Raportai. Liet. Vyčių Chicago Apskričio koro

koncerto raporto nebuvo, nes sus-me nebuvo rengimo komisijos narių.

Ig. Sakalas supazindino susirinkusius su atvykusiu iš rytinių valstijų atleto p. Jokubausku, kuris pasižadėjo darbuotis su čionykščiais Vyčiais ir Apskričiu, ypač sporto srity.

Apskr. vakaras kovo 12 d. Rengimo Komisijos narys P. Gritėnas praneša, kad atspausdinta 15,000 plakatų ir išdalinta kuopoms. Kiti komisijos nariai, P. Sedemka ir Br. Jakaitis patvirtino tą patį. Tiksliai pareikalavo, kad neparduoti bilietai būtų iš anksto sugražinti, kad kuopos nevėluotų priduoti programon skelbimus.

Užklausta, ar tame vakare bus orkestra? Komisija atsakė, kad nutarusi nesamdyti orkestrų. Susirinkimas patvirtino komisijos nutarimą.

Komisija, kuri rūpinosi paskola del Al. M. Račkaus, neatsilankė ir raporto neprisiuntė. Pirmininkas, Br. Jakaitis pranešė, kad jis prašęs komisijos nario, V. Rūkštalo, raporto, tačiau Rūkštalis atsisakė jam duoti.

Susirinkimas nutarė, kad V. Rūkštalis pilną raportą priduoti Apskričio pirmininkui.

Praeitų metų Apskričio raštininko raportas, kuris lig šiol dar neišduotas, atidėta kitam susirinkimui.

Apskričio knygoms peržiūrėti komisija neturėjusi posėdžio. Nutarta, kad kitam sus-mui komisija paruoštų galutiną raportą.

Raportai iš organizavimo jaunamečių Vyčių atidėta kitam susirinkimui.

Pranešimai iš L. Vyčių Chic. Apskr. koro darbuotės atidėta kitam susirinkimui.

Raporto iš rengimosi prie iškilmių naujiems nariams priimti sulyg ceremonialo nebuvo. Komisijos nariai, Pr. Savickas ir Volkas, kurie išrinkti paimiti svetainę ir-gi neatvyko.

Šis reikalas atidėta neapribotam laikui. Vietoj to Apskričio valdyba turi sužinoti su Kom, ar sve-tainė tai dienai (bal. 23 d.) yra paimta, ar ne ir paskelbti spaudoj, ar Apskritys rengs "Vyčių Dieną", ar paliks pačioms kuopoms.

Sportas. Iš Apskričio sporto sekcijos veikimo raportuoja Pr. Paliulis. Įvykusiame sportininkų susirinkime išrinkta nauja valdyba ir visas veikimas įstatytas į tikras vėzes. Taip-gi atsišaukė į kuopas, kad jos organizuotų sporto ratelius.

Sporto reikalu plačiau kalbėjo svečias Joku-bauskas.

Veikiančioji Komisija. Pirm. B. Jakaitis pranešė, kad praeitą mėnesį Veik. Kom. posėdis nors buvo šauktas, bet neįvyko, nes maža suvažiavo kuopų atstovų.

Apskričio pikninkas. Apskr. pikninkas įvyks birž. 18 d., National darže. Čia pat išrinkta rengimo komisija iš penkių asmenų: St. Šimulio, Elz. Benaitės, Pr. Paliulio, Br. Jakaičio ir A. Banio.

Tradicinis Apskr. išvažiavimas. Kiekviena Vyčių kuopa priklausanti prie Apskričio prašoma apkalbėti tradicinio išvažiavimo, liepos 4 d., vietą ir patiekti planų.

Atstovas į Federacijos Chic. Apskritį. Į A. L. R. K. Federacijos Chicagos Apskritį atstovu išrinkta A. Valonis. Nutarta kitame susirinkime darinkti daugiau.

Veikiančiosios Kom. sus-mai. Nutarta, kad Veikiančiosios Apskr. Kom. susirinkimai būtų savaite pirm Apskričio sus-mo.

Nauji sumanymai. Pakelta sumanymas perorganizuoti L. Vyčių Chicagos Apskritį. Perorganizuotas Apskritys apimtu Vyčių kuopas nevien Chicagos ir apylinkės ribose, bet ir visoje Illinois, Indiana, Visconsin valstijų.

14-ta kuopa per savo atstovus įneša Apskričiui ištirti negeistinus kai-kuriuose Centro Valdybos nariuose apsireiškimus, kenkiančius visai organizacijai, ir kad tokiu būdu išnyktų visokie kuopų nusiskundimai.

Del neišleidimo laiku organo, Apskričio sus-mas dar kartą prašo Centro Valdybos stengtis pašalinti tą nemalonų apsireiškimą.

Susirinkimas. Kitas Apskr. sus-mas nutarta šaukti bal 2 d., Roseland, Ill.

Pirmininkas Br. Jakaitis uždarė susirinkimą malda.

L. Vyčių 35 kuopa 9-tojo Seimo vakarų deficitui padengti pridavė Apskričiui savo dalį 15 dol.

B. Jakaitis, pirm.
Pr. Zdankus, sus. rašt.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBA.

Dvasios vadas: Kun. Ig. Albavičius,
717 W. 18th St., Chicago, Ill.
Pirmininkas: Pr. M. Juras,
94 Bradford St., Lawrence, Mass.
Vice-pirmininkė: Zofija Krasauskienė,
1000 West 51-st St., Chicago, Ill.
Raštininkas: Vincas Rūkštalis,
4736 So. Wood St., Chicago, Ill.
Iždininkas: Petras Varakulis,
4736 So. Wood St., Chicago, Ill.

Iždo Globėjai:

Al. M. Račkus, 1527 S. 48th Ct., Cicero, Ill.
A. Rubliauskaitė,
309 So. Kildare Ave., Chicago, Ill.
Katrina Kuperienė,
1715 E. Adams St., Springfield, Ill.
A. Šlapelis, 1390 W. 15th Ave., Gary, Ind.
St. Šimulis, 726 W. 18th St., Chicago, Ill.
Literatinė Komisija:
Redaktorius: Ig. Sakalas,
2325 W. 42nd St., Chicago, Ill.
Kun. A. Tamoliūnas,
260 E. Main St., Amsterdam, N. Y.
Muzikas A. J. Aleksis,
815 N. 8th St., Springfield, Ill.
K. S. Jonaitis, 23 Marion St., Worcester, Mass.
A. Linkus, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.
E. Šulciūtė, 3313 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ATLĖTŲ SKYRIAUS CENTRO VALDYBA:

Generalis Pirmininkas, Juozas Milleris,
1713 E. Adams St., Springfield, Ill.
Pagelbininkas: V. Abračinskas,
1224 — 49th Ave., Cicero, Ill.
Raštininkas: Pr. Savickas,
2250 W. 24th St., Chicago, Ill.

NAUJAS ORIGINALIS TEATRALIS VEIKALAS.

"Kovo ties Giedraičiais" VI veiksmų drama, kuri natūraliai ir vaizdingai perstato kovą su lenkais ties Giedraičiais 1920 m. Šis veikalas yra vienas iš geriausių, nes parodo, kaip tie "proše panai" nešė Lietuvai savo lenkišką "kultūrą" ir vergiją ir kaip gavę į kailį bėgo su savo "kultūra" "do Varšavy". Šis veikalas labai įspūdingas ir karštai žadinantis prie Tėvynės meilės. Tinkantis visokių pažiūrų žmonėms ir visose vietose kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje. Kaina 35c. Antrašas: P. Druskis, 130 Wooster Ave., Akron, Ohio.

Peoples RESTAURANT

Tai Naujas Geriausias

Restaurants

TOWN OF LAKE KOLONIJŲ

Lietuviai yra šio Restoranto savininkai. Kito lietuvių Restoranto nėra šioj apielinkėj, tad-gi šis yra patogiausias lietuviui. Net ir patarlė sako: "Lietuvis pas lietuvi."

**1628 West 47th St.
CHICAGO, ILL.**

"UKĖS"

Netoli manęs parduoda pigiai 3 Ukės Norinti pirkti, aš galiu viską apie jas pasakyti Mano adresas:

JOSEPH GERIBA
Scottville, Mich.

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS

Ofisas Didmiestyj:

29 South La Salle Street

Kambarys 324

Telefonas: Central 6390

Vakaras, 812 W. 33rd St.

Telefonas: Yards 4681

Amerikos Lietuvių MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbu, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisiu. Suv. Valstiju istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, plietybės, dailinarastės.

Mokinimo valandos: nuo 9 ryto iki 4 valandos po pietų: vakarais nuo 6 iki 10 va.

3106 So. Halsted St. Chicago, Ill.

KURSUI NUPUOLUS

Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųsti. Greitume nusiųtimo pinigų niekas su manim negal lenktyniuoti; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitas su parašais priėmėjų pinigų.

Laivakorėjų agentūra į Liepoją, Hamburgą ir visur.

Pasai kelionei į Lietuvą.

Padarymas lietuviškų dokumentų.

Pinigus siųskite per pašto Money Order. Rašydami pridėkite 2 centų stampą ir visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS

53 Hudson Ave.

Brooklyn, N. Y.

ANGELITA THEATRICAL COSTUME HOUSE

Lietuviška Teatrališkų Kostiumų Dirbtuvė ir Krautuvė

Parduodame ir išrenuojame įvairius žibučius ir parėdus (kostiumus) teatrams maskaradams ir tt.

GERB. TAMSTA:— Esate kviečiami atlankyti mūsų teatrališkų dalykų krautuve. Gerb. režisierių meldžiame paremti mus.

Mūsų kostiumai yra ypatingai pritaikinta lietuvių scenerijai—veikalams. Mūsų parėdai su mažiausioms smulkmenoms yra padaryti istoriškai taisyklingai. Pas mus randasi gražios replikos Lietuvos kunigaikščių rūbų, šalmai, ginklai (mačiūgos, vilyčios, jiešmai, dzidos, kalavijai, kardai etc.), lietuviški, pagoniški dievaičiai (stovylos), aukurai, krivaičių bei vaideliučių parėdai, kalpokai, vyžos, klumpės, naginės, batai, pentinai ir šimtai kitokių dalykų. Turime tikrus kostiumus Kryžionių, lenkų, ricierių, totorių, gudų, žandarų, urėdninkų, kazokų ir tt.

Mes žinome apie Lietuvos istoriją ir apie senovės lietuvių būdą ir parėdus. Pas mus rasite visokių dalykų lietuviškam teatrui.

Pas švietimtaučius vargiai gausite tinkamų kostiumų atvaizduojančių Lietuvos gyvenimą. Reikale kreipkitės prie mūsų, o būsite užganėdinti. Mūsų kainos daug pigesnės ir patarnavimas geresnis. Su pagarba,

K. RAČKIENĖ, Savininkė,

1527 SO. 48th COURT, CICERO, ILL.

Tel. Boulevard 9199

DR. C. KASPUTIS

DENTISTAS

Valandos 9—12 ryte, 1—5
po piet ir 7—8 vakare

3331 S. Halsted St., Chicago.

Telefonas Boulevard 2160

Dr. A. J. Karalius

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

VALANDOS: 9—12 ryto, 2—9 vakaro.

3303 So. Morgan Street,

CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 7042

DR. C. Z. VĖZELIS

Lietuvis Dentistas

4712 So. Ashland Av.

Telefonas Lafayette 4146

Dr. A. K. Rutkauskas

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Valandos: 9-11 rytais 1-2 po pietų ir 7-8 vakarais
Nedėdieniais tikta po pietų 2 iki 5

4442 So. Western Ave.

Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 5052

DR. A. JUOZAITIS

DENTISTAS

Valandos: 10 ryto iki 9 vak.
Nedėdieniais pagal sutartį.

3261 S. Halsted St., Chicago.

Telefonas Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS

LIETUVIS DENTISTAS

10801 S. Michigan Av.
Roseland.

Valandos: 9 ryto iki 12 diena
Nuo 1 po pietų iki 9 vakare

Tel. Boulevard 7078

F. A. Jozapaitis R. Ph.

Lietuviška Aptiėka

Išpildome visokius
Receptus

4559 So. Hermitage Ave. Chicago

Tel. Yards 1532

DR. J. KULIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Valandos: 9—12 ryte, 6—9
vakare.

3259 S. Halsted St., Chicago.